

**Instytut Chemii Przemysłowej
im. prof. I. Mościckiego
w Warszawie**

BIURO OCHRONY WARSTWY OZONOWEJ I KLIMATU

„Raport z realizacji zaleceń Unii Europejskiej w zakresie ochrony warstwy ozonowej oraz ograniczania emisji niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do postanowień Protokołu z Kioto”

Część I. Realizacja zaleceń Unii Europejskiej w zakresie ochrony warstwy ozonowej

Punkt 2b): „Realizacja bieżących zaleceń (w 2013 r.) wynikających z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 roku w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, leżących w gestii ministra właściwego do spraw środowiska”

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
NA ZAMÓWIENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA

Autorzy pracy:

***Dr hab. inż. Janusz Kozakiewicz, prof. IChP
Dr inż. Jadwiga Popławska-Jach
Renata Kostykowska***

Marzec 2014 r.

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWY FORMALNE WYKONYWANIA I CEL PRACY	2
2.	WSTĘP	2
3.	OBŚLUGA I DOKUMENTACJA STRON INTERNETOWYCH CIRCABC I ODS, WSPÓLPRACA Z KRAJOWYMI PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI, MŚ, KE I INNYMI INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI ORAZ WSPÓLPRACA Z MŚ I KE W SPRAWACH ZWIĄZANYCH ZE SPOTKANIAMI Z KE I SPOTKANIAMI W RAMACH PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO.....	3
3.1	WYKORZYSTANIE INFORMACJI ZAWARTYCH NA STRONIE CIRCABC.....	3
3.2	WYKORZYSTANIE INFORMACJI ZAWARTYCH NA STRONIE ODS.	4
3.3	WSPÓLPRACA Z KRAJOWYMI PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI, MŚ, KE I INNYMI INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI	4
3.3.1	<i>Przegląd licencji na przywóz i wywóz SZWO i produktów zawierających lub uzależnionych od SZWO wydanych polskim przedsiębiorcom przez KE w 2013 r.</i>	<i>4</i>
3.3.2	<i>Analiza deklaracji dotyczących przywozu SZWO w 2014 r. zgłoszonych do KE przez polskich przedsiębiorców</i>	<i>6</i>
3.3.3	<i>Współpraca z KE oraz użytkownikami w Polsce w zakresie wykorzystywania SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych.....</i>	<i>6</i>
3.3.4	<i>Sprawy związane z udziałem firmy SARPI w projekcie UNEP.</i>	<i>7</i>
3.3.5	<i>Współpraca z UNEP odnośnie udziału Polski w projektach bilateralnych finansowanych z Funduszu Wielostronnego Protokołu montrealskiego.....</i>	<i>8</i>
3.3.6	<i>Kwestie związane ze zmianami w decyzji Komisji nr 372 z 2010 r. odnośnie limitów dla zastosowania process agent</i>	<i>8</i>
3.3.7	<i>Sprawy związane z projektem rozporządzenia (WE) dostosowującym do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą</i>	<i>9</i>
3.3.8	<i>Opinia KE odnośnie kontenerów.....</i>	<i>9</i>
3.3.9	<i>Kwestie związane z wnioskiem firmy CONOCO o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC.....</i>	<i>10</i>
3.3.10	<i>Sprawy związane z nowym systemem licencjonowania SZWO</i>	<i>10</i>
3.3.11	<i>Bieżąca pomoc podmiotom gospodarczym i instytucjom krajowym w sprawach związanych ze stosowaniem SZWO.</i>	<i>11</i>
3.4	WSPÓLPRACA Z MŚ I KE ORAZ SEKRETARIATEM OZONOWYM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH ZE SPOTKANIAMI Z KE I SPOTKANIAMI W RAMACH PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO.....	12
3.4.1	<i>Przygotowania do spotkania Komitetu Ekspertów i spotkanie Komitetu Ekspertów Spotkanie z Prezydencją litewską w sprawie przyszłości PM</i>	<i>12</i>
3.4.2	<i>Spotkanie Stron PM oraz towarzyszące spotkanie Komitetu Implementacyjnego PM.</i>	<i>12</i>
3.4.3	<i>Spotkanie Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO z Komisją Europejską</i>	<i>13</i>
3.4.4	<i>Spotkanie Komitetu Implementacyjnego Konwencji bazylejskiej.....</i>	<i>14</i>
3.4.5	<i>Warsztaty zorganizowane przez Komisję Europejską „Workshop on collection of data on critical halons”</i>	<i>15</i>
4.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	17
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	19

1. PODSTAWY FORMALNE WYKONYWANIA I CEL PRACY

Praca została wykonana zgodnie z umową nr 2/2013/PEK z dnia 27.05.2013 r. zawartą pomiędzy Instytutem Chemii Przemysłowej i Ministerstwem Środowiska (MŚ) w części dotyczącej rozliczenia części I – punkt 2b.

Celem całej pracy było zapewnienie obsługi zobowiązań wynikających z Rozporządzenia 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (SZWO), z późniejszymi zmianami (nazywanego dalej „Rozporządzeniem 1005/2009”)¹ leżących w gestii ministra właściwego do spraw środowiska. W ramach prac realizowanych w II Etapie części II kontynuowano interaktywną obsługę i dokumentację stron internetowych Komisji Europejskiej (KE) odnoszących się do monitoringu i kontroli SZWO, a także opracowywano dokumentację do przekazania do KE, nadzorowano kontakty z KE krajowych podmiotów gospodarczych i instytucji używających² SZWO, opiniowano informacje przekazywane przez nie do KE - w odniesieniu do substancji będących w gestii MŚ zgodnie z art. 27 Ustawy o SZWO z dn. 20.04.2004 r. (Dz. U. Nr 121 z dnia 31.05.2004 r., poz. 1263), z późniejszymi zmianami, oraz opracowano niniejszy raport (raport półroczny).

2. WSTĘP

Jak już wspomniano we wcześniejszych raportach, zgodnie z art. 25 par.2 i 3 Rozporządzenia 1005/2009 KE powinna zarządzać wdrażaniem tego rozporządzenia przy pomocy Komitetu (Committee) złożonego z przedstawicieli krajów członkowskich. Obecnie ten Komitet zajmuje się również zagadnieniami związanymi z wdrażaniem Rozporządzenia (WE) 842/2006 w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, przy czym spotkania obu części Komitetu odbywają się niezależnie.

Ponadto zgodnie z art. 28 par. 4 Rozporządzenia 1005/2009 KE powinna promować wymianę informacji (dotyczących przedmiotu tego rozporządzenia) między KE i krajami członkowskimi. Zapisy te są zrealizowane poprzez specjalny system komunikowania się z krajami członkowskimi za pośrednictwem Internetu utworzony przez jednostkę organizacyjną KE odpowiedzialną za wdrażanie Rozporządzenia 1005/2009³. Ustanowiony już wcześniej Komitet Ekspertów Krajowych (National Experts Committee) oraz wspomniany wyżej Komitet (Committee), który powstał na bazie działającego poprzednio Komitetu Zarządzającego (Management Committee) są platformą komunikowania się KE z krajami członkowskimi. Spotkania tych komitetów są organizowane przez KE zwykle dwa razy w roku.

Rolą Komitetu Ekspertów Krajowych jest uzgadnianie z KE stanowiska UE na spotkania Protokołu montrealskiego (PM), a zadaniem Komitetu – nadzór nad wdrażaniem

¹ Od 1 stycznia 2010 r. to Rozporządzenie zastąpiło wcześniej obowiązujące Rozporządzenie 2037/2000. Niniejszy raport jest piątym raportem dotyczącym realizacji zadań wynikających z tego Rozporządzenia.

² Termin „Używanie” SZWO został zdefiniowany w ustawie o SZWO jako: „produkcja, przywóz, wywóz, wprowadzanie do obrotu, stosowanie, odzysk, recykling, regeneracja lub unieszkodliwianie” tych substancji.

³ Obecnie jednostka KE odpowiedzialna za sprawy dotyczące SZWO i F-gazów znajduje się w Directorate-General „Climate Action” (DG CLIMA) zajmującego się zagadnieniami dotyczącymi klimatu i znajduje się w większej jednostce organizacyjnej tego Dyrektoriatu o nazwie: „Unit .2 – Transport and Ozone”.

Rozporządzenia 1005/2009 w krajach członkowskich i opiniowanie decyzji Komisji związanych z Rozporządzeniem 1005/2009. Do komunikowania się z krajami członkowskimi, w znacznym stopniu w sprawach dotyczących działalności ww. Komitetów, zostały utworzone dwie odrębne strony internetowe: Strona „CIRCABC” i strona „ODS”. Te strony internetowe są uważane przez KE za podstawową formę komunikowania się zarówno z przedstawicielami odpowiednich organów krajów członkowskich, jak i z podmiotami gospodarczymi tych krajów i w związku z tym często ENV-ODS przekazuje ważne informacje krajom członkowskim wyłącznie za pośrednictwem Internetu. Stwarza to konieczność śledzenia tych stron internetowych na bieżąco oraz dokumentowania informacji umieszczanych tam przez KE i przekazywania ich właściwym organom państwa lub podmiotom gospodarczym, których te informacje dotyczą, a także pomoc w ich komunikowaniu się z KE za pośrednictwem Internetu. Taką rolę spełnia w stosunku do zagadnień będących w gestii MŚ Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu IChP (BOWOiK). BOWOiK stanowi też punkt kontaktowy dla KE w odniesieniu do SZWO, z czego wynikają określone obowiązki dla BOWOiK i co ułatwia wzajemne kontakty KE z przedsiębiorcami, których działalność jest objęta przepisami Rozporządzenia 1005/2009. Szczegółowy opis struktury stron internetowych KE, o których mowa wyżej oraz zasad korzystania z nich zawarto w pierwszym raporcie za 2004 r., więc uznano za niecelowe powtarzanie tych informacji w niniejszym raporcie.

Ponadto BOWOiK przygotowuje i opracowuje (w języku angielskim) wspólnie z MŚ różnego rodzaju dokumentację wymaganą przez KE, w tym m.in. opinie do opracowań i propozycji przedstawianych przez KE, a także aktywnie uczestniczy w kontaktach z KE dotyczących stosowania Rozporządzenia w praktyce oraz interpretacji lub ewentualnej zmiany jego niektórych przepisów.

Te wszystkie działania prowadzone w ścisłej współpracy z MŚ zostaną opisane poniżej.

3. OBSŁUGA I DOKUMENTACJA STRON INTERNETOWYCH CIRCABC I ODS, WSPÓLPRACA Z KRAJOWYMI PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI, MŚ, KE I INNYMI INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI ORAZ WSPÓLPRACA Z MŚ I KE W SPRAWACH ZWIĄZANYCH ZE SPOTKANIAMI Z KE I SPOTKANIAM W RAMACH PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO.

3.1 Wykorzystanie informacji zawartych na stronie CIRCABC.

Strona internetowa CIRCABC (adres internetowy: <https://circabc.europa.eu>)⁴ służy DG CLIMA do przekazywania krajom członkowskim informacji dotyczących poszczególnych dziedzin ochrony środowiska w ramach tzw. „Grup Zainteresowań” („Interest Groups”). Jedną z nich jest grupa obejmująca zagadnienia związane z SZWO, skrót angielski „ODS”. W

⁴ Część strony CIRCABC jest zastrzeżona wyłącznie dla Punktów Kontaktowych w krajach członkowskich i zawiera dokumentację przygotowywaną przez KE na spotkania komitetów oraz dokumentację przekazywaną przez kraje członkowskie do Komisji. Istnieje też druga część strony CIRCABC poświęcona zagadnieniu dotyczącym SZWO (obecny adres <https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>) która jest ogólnie dostępna i w praktyce dostać się na nią można wyłącznie ze strony ODS (patrz punkt 3.2), gdzie znajduje się link do „licensing manuals”, który do tej strony doprowadza.

Załączniku nr 1 przedstawiono ogólną strukturę strony CIRCABC na dzień 31.12.2013 r.⁵. Dokumenty umieszczone na stronie CIRCA i później CIRCABC (w odniesieniu do dokumentacji dotyczącej Komitetu Ekspertów, spotkania Otwartej Grupy Roboczej Stron PM i spotkania Stron PM, a także spotkania Komitetu Ozonowego) zostały zewidencjonowane i są dostępne w BOWOiK w formie wydruków. Większość z nich przekazywano sukcesywnie do wykorzystania przez MŚ. Dotyczy to w szczególności dokumentów na spotkanie i dokumentów opublikowanych po tym spotkaniu oraz formularzy wymaganych przez KE. Należy podkreślić, że niezbędne było stałe (praktycznie codzienne) śledzenie strony CIRCA (i później CIRCABC), gdyż KE umieszczała tam bez powiadamiania krajów członkowskich nowe, ważne dokumenty lub zmienione wersje wcześniejszych dokumentów zakładając, że strona ta jest odwiedzana przez te kraje na bieżąco.

3.2 Wykorzystanie informacji zawartych na stronie ODS.

Strona internetowa ODS (skrót od Ozone Depleting Substances, obecny adres internetowy: <http://ec.europa.eu/clima/policies/ozone/>⁶ służy jednostce DG CLIMA zajmującej się SZWO (Unit 2, który w korespondencji mailowej używa nazwy CLIMA-ODS) do przekazywania krajom członkowskim informacji dotyczących bezpośrednio podmiotów używających SZWO (patrz przypis 2 do p. 1). W **Załączniku nr 2** przedstawiono ogólną strukturę strony ODS na dzień 31.12.2013 r. Korespondencja z CLIMA-ODS oraz dokumenty umieszczone na stronie ODS zostały zewidencjonowane i są dostępne w BOWOiK w formie wydruków. Dokumentację tę wykorzystywano przy notyfikacji KE przez MŚ, a także przy nadzorowaniu kontaktów krajowych podmiotów gospodarczych z KE oraz opiniowaniu informacji przekazywanych przez nie do KE (patrz p.3.3 poniżej).

3.3 Współpraca z krajowymi podmiotami gospodarczymi, MŚ, KE i innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi

3.3.1 Przegląd licencji na przywóz i wywóz SZWO i produktów zawierających lub uzależnionych od SZWO wydanych polskim przedsiębiorcom przez KE w 2013 r.

BOWOiK jako punkt kontaktowy dla KE ma dostęp do bazy danych KE dotyczących wydanych przez KE licencji dla polskich przedsiębiorców na przywóz i wywóz SZWO i produktów i urządzeń zawierających lub uzależnionych od SZWO. Poniżej w Tab. 1 przedstawiono wyciąg z tej bazy danych.

⁵ Od czerwca 2006 na stronie CIRCA (obecnie CIRCABC) oprócz „linków” do Komitetu i Komitetu Ekspertów dostępny jest trzeci „link” - do Komitetu Regulacyjnego (Regulatory Committee), którego zadaniem jest wspomaganie KE w zarządzaniu wdrażaniem Rozporządzenia (WE) 842/2006 w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych. Obsługa tej strony internetowej, niezbędna dla zapewnienia wypełniania przez Polskę postanowień tego rozporządzenia, jest przedmiotem odrębnej pracy przewidzianej w Umowie z MŚ.

⁶ Adresy e-mail do komunikowania się z KE w sprawach dotyczących SZWO, to: clima-ods@ec.europa.eu oraz clima-ods-reporting@ec.europa.eu (tylko w sprawach dotyczących raportowania przez podmioty do KE).

Tabela 1. Wyciąg z bazy danych KE zawierający informację o wydanych/anulowanych licencjach na wywóz i przywóz SZWO poza/spoza UE przez polskich przedsiębiorców.

Licencje na wywóz				
Eksporter	Kraj przeznaczenia	Okres ważności licencji	Substancja ilość [kg]	Data wywozu
Savi Technologie Sp.z.o.o.	Izrael	24/05/2012 - 11/06/2012	Halon 1301 3 000	Licencja utraciła ważność
Licencje na przywóz				
Importer	Kraj pochodzenia	Okres ważności licencji	Substancja ilość [kg]	Data przywozu
Savi Technologie Sp.z.o.o.	Chorwacja	25/01/2013 - 12/02/2012	Halon 1301 4 000	Licencja utraciła ważność
Savi Technologie Sp.z.o.o.	Bangladesz	15/03/2013 - 12/04/2013	Halon 1301 10 796	Licencja anulowana przez KE na wniosek Punktu Ozonowego w Bangladeszu
Licencje na przywóz produktów i urządzeń zawierających halon				
Importer	Kraj pochodzenia	Okres ważności licencji	Substancja ilość [kg]	Data przywozu
Polskie linie lotnicze S.A.	USA	13/05/2013 - 06/06/2013	Halon 1301 235,215 Halon 1211 7,275	Licencja anulowana przez KE
Polskie linie lotnicze S.A.	USA	16/05/2013 - 07/06/2013	Halon 1301 235,215 Halon 1211 7,275	17/05/2013
Polskie linie lotnicze S.A.	USA	19/06/2013 - 17/07/2013	Halon 1301 235,215 Halon 1211 7,275	19/06/2013
Polskie linie lotnicze S.A.	USA	20/07/2013 - 17/08/2013	Halon 1301 235,215 Halon 1211 7,275	30/07/2013

Z danych przedstawionych w Tabeli. 1 wynika, że w 2013 r.SZWO nie zostały wywiezione z Polski poza UE oraz nie zostały przywiezione do Polski spoza UE.

Dane przedstawione w Tabeli. 1 wskazują, że do Polski został przywieziony spoza UE sprzęt (samoloty) zawierający halony. W zeszłym roku nikt nie występował o takie licencje, dlatego BOWOiK poinformowało potencjalnych importerów i eksporterów (producentów i dysponentów sprzętu wojskowego, a także LOT oraz właścicieli statków powietrznych poprzez Urząd Lotnictwa Cywilnego, że wywóz i przywóz urządzeń znajdujących się w sprzęcie wojskowym lub na statkach powietrznych podlega obowiązkowi uzyskiwania od KE licencji na mocy przepisów Rozporządzenia 1005/2009.

3.3.2 *Analiza deklaracji dotyczących przywozu SZWO w 2014 r. zgłoszonych do KE przez polskich przedsiębiorców*

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia 1005/2009 KE publikuje każdego roku zawiadomienie o konieczności zgłaszania przez zainteresowane podmioty w UE deklaracji na przywóz i wywóz SZWO w kolejnym roku. Po otrzymaniu zgłoszeń KE prosi punkty kontaktowe w poszczególnych państwach członkowskich o analizę deklaracji zgłoszonych przez podmioty mające siedzibę na terytorium danego państwa członkowskiego w celu stwierdzenia, czy nie ma tam jakichś nieprawidłowości lub braków. W dniu 15 lipca 2013 r. otrzymaliśmy od KE informację, że synteza deklaracji na rok 2015 jest już dostępna do weryfikacji.

Deklaracje na przywóz SZWO w 2014 r. zgłosiły tylko dwie polskie firmy: Savi Technologie Sp. z o. o. (deklaracja na przywóz 825 ODP ton halonów) i Poż. Pliszka (deklaracja na przywóz 101 ODP ton halonów)⁷. Skontaktowaliśmy się z w/w firmami i uzyskaliśmy potwierdzenie, że ich deklaracje przekazane nam przez KE są zgodne z rzeczywistymi deklaracjami wysłanymi przez nich do KE. W związku z tym nie było potrzeby prowadzenia dalszego dialogu z KE w tej sprawie.

3.3.3 *Współpraca z KE oraz użytkownikami w Polsce w zakresie wykorzystywania SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych*

W zeszłym roku otrzymaliśmy z KE poprzez Przedstawicielstwo RP w Brukseli list podpisany przez Szefa Transport and Ozone Unit p. Philipa Owena, w którym poproszono nas o wyjaśnienie domniemanych nieprawidłowości w stosowaniu SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych przez użytkowników w Polsce. Podobne listy otrzymały też wszystkie pozostałe państwa członkowskie. W związku z tym skontaktowaliśmy się bezpośrednio ze wszystkimi użytkownikami (łącznie było ich 37), w przypadku których KE miała zastrzeżenia. BOWOiK przygotowało odpowiedź na list KE, w której odnieśliśmy się do zarzutów KE generalnie nie zgadzając się z nimi. Poinformowaliśmy KE, że z danych przekazanych przez laboratoria znajdujące się na liście KE wynika jednoznacznie, iż:

- we wszystkich przypadkach (w których laboratoria nie zlikwidowały lub nie zamierzają zlikwidować kont) wskazanych przez Komisję jako wykorzystywanie substancji kontrolowanych do celów laboratoryjnych i analitycznych nie spełniające wymogów zastosowania nieodzownego użycie substancji kontrolowanych było zgodne z Rozporządzeniem KE nr 291/2011,
- część laboratoriów zdecydowała się zlikwidować swoje konta w bazie „*ODS laboratory*”,

a zatem zarzut KE, że polscy użytkownicy stosują SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych w sposób niezgodny z przepisami jest nieuzasadniony. Szczegółowy opis podjętych działań i odpowiedź na list KE znajduje się we wcześniejszym raporcie

KE przysłała ogólne informacje odnośnie ewaluacji odpowiedzi przesłanych przez wszystkie państwa członkowskie oraz poinformowała, że w najbliższym czasie prześle szczegółowe informacje odnośnie każdego kraju. KE m.in. poinformowała, że z przesłanych

⁷ Deklaracje na przywóz SZWO składa się podając przewidywaną ilość danego rodzaju SZWO do przywozu w danym roku kalendarzowym w ODP tonach, przy czym 1 ODP tona = 1 tona x współczynnik ODP danej SZWO. Np. w przypadku halonu 1301, dla którego ODP = 10 1 tona ODP odpowiada 100 kg metrycznym.

raportów 12 państw członkowskich przesłało bardzo szczegółowe informacje odnośnie przestrzegania w ich krajach przepisów artykułu 10 rozporządzenia 1005/2009. W tym 4 państwa przesłały bardzo dobre raporty: Belgia, Francja, Holandia i Polska. 9 Państw członkowskich przesłało informację, z której wynikało, że zostały podjęte pewne działania, ale powinno być ich więcej w celu zapewnienia przestrzegania zgodnie z prawem stosowania substancji kontrolowanych do celów nieodzownych w laboratoriach i do metod analitycznych. Pozostałe 5 państw członkowskich nie przesłało wystarczających informacji, by KE mogła dokonać odpowiedniej analizy. KE przekazała też informacje, że kilka państw członkowskich (Cypr, Niemcy, Włochy, Litwa, Holandia, Polska) przesłało uwagi dotyczące ulepszenia działania systemu rejestracji laboratoriów, które zostały zamieszczone w załączniku do przesłanego pisma KE.

Otrzymaliśmy też od KE szczegółową odpowiedź na nasze pismo wyjaśniające domniemane nieprawidłowości w stosowaniu SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych przez użytkowników w Polsce. KE podziękowała za wysiłki podjęte w celu przestrzegania przepisu artykułu 10 rozporządzenia 1005/2009 oraz propozycje polepszenia działania systemu rejestracji oraz monitoringu stosowania substancji kontrolowanych w laboratoriach i do celów analitycznych. KE podkreśliła, że Polska podjęła już szereg działań odnośnie tej kwestii przed przysłaniem pisma przez KE, ponad to przesłaliśmy dokładne wyjaśnienia w wyznaczonym terminie. KE poinformowała, że usunęła z bazy konta laboratoriów wymienione w naszym piśmie oraz, że przesłana przez PL szczegółowa i ekspercka ewaluacja była bardzo pomocna.

3.3.4 Sprawy związane z udziałem firmy SARPI w projekcie UNEP.

W związku z zapytaniem Finlandii o to co można zrobić z przechwyconym z przemytu HCFC-22 w ilości 15640 kg, udzieliliśmy odpowiedzi, po skontaktowaniu się z firmą SARPI, że destrukcję mogłaby przeprowadzić ta firma. W uzgodnieniu z SARPI przedstawiliśmy też wstępne koszty destrukcji, które były znacznie niższe w porównaniu do średnich cen rynkowych. Po zapoznaniu się z tymi informacjami skontaktował się z BOWOiK p. Manuel Caballero Alarcon przedstawiciel UNIDO w Wiedniu, który zapytał czy można byłoby wziąć pod uwagę możliwość zniszczenia kilkudziesięciu (ok. 43) ton CFC w SARPI w ramach projektu dla Chorwacji jaki ma być zatwierdzony na spotkaniu Komitetu Wykonawczego Funduszu Wielostronnego Protokołu montrealskiego. BOWOiK zwróciło się z tym zapytaniem do firmy SARPI i uzyskawszy zgodę przekazywało wszystkie niezbędne informacje p. Alarcon. W związku z tym, że nie dostaliśmy żadnej informacji zwrotnej odnośnie tej kwestii zapytaliśmy p. Alarcona o postęp prac w projekcie. Uzyskaliśmy odpowiedź, że jest znaczne opóźnienie w harmonogramie prac w projekcie, ponieważ wiele pojemników ze SZWO przeznaczonych do zniszczenia oznakowane było jako mieszaniny o nieznanym składzie, a ze względu na przekazanie odpowiedniej dokumentacji do ExComu oraz na zmniejszenie kosztów niszczenia tych substancji zdecydowano się najpierw oddać próbki tych mieszanin do analizy ich składu. Zostaliśmy poinformowani, że dopiero jak będą już dostępne wyniki tych analiz zostaną wysłane zapytania ofertowe do firm dokonujących niszczenia SZWO w tym do SARPI.

3.3.5 *Współpraca z UNEP odnośnie udziału Polski w projektach bilateralnych finansowanych z Funduszu Wielostronnego Protokołu montrealskiego*

W związku z możliwością udziału Polski w projektach bilateralnych finansowanych z Funduszu Wielostronnego (MLF) Protokołu montrealskiego, na które można przeznaczyć 20% wpłacanych przez Polskę kontrybucji do MLF BOWOiK wysłało pocztą elektroniczną do p. Jima Curlina, przedstawiciela UNEP, potwierdzenie naszego zainteresowania takimi projektami. Przykładowo, zaproponowaliśmy udział Polski w już wcześniej rozważanym projekcie dla Bangladeszu, Pakistanu i Indii dotyczącym zagospodarowania SZWO (w szczególności halonów) odzyskiwanych z instalacji znajdujących się na statkach złomowanych na terytorium tych krajów. BOWOiK otrzymało odpowiedź od UNEP, że bardzo dziękują za przesłane informacje i z chęcią będą współpracować odnośnie tego rodzaju projektów w szczególności jeżeli dotyczyłyby one krajów anglojęzycznych Afryki. Zostaliśmy poinformowani, że w trakcie spotkania krajów regionu afrykańskiego, które ma się odbyć w Akrze w dniach 23-27 września, będziemy mogli zapoznać się i przedyskutować proponowane projekty. BOWOiK kontaktowało się kilkakrotnie z przedstawicielami UNEP w Paryżu odnośnie tej kwestii. Ostatecznie spotkanie nie odbyło się i zostało przełożone na początek 2014 roku.

Korespondencja w tej sprawie została dołączona do niniejszego raportu jako **Załącznik nr 3**.

3.3.6 *Kwestie związane ze zmianami w decyzji Komisji nr 372 z 2010 r. odnośnie limitów dla zastosowania process agent*

KE przygotowała projekt decyzji zmieniający decyzję 372/2010 zawierającą listę firm europejskich, które mają uprawnienia do stosowania SZWO jako „process agents”, a także limity ilości SZWO („make up”) oraz emisji dla tych firm. Przedstawiła projekt tej decyzji na Spotkaniu Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO w dniu 11 czerwca 2013 r. Przyczyną zmiany w decyzji była prośba francuskiej firmy Arkema o zwiększenie dla niej limitu emisji. Zwiększenie limitu dla firmy Arkema było możliwe, gdyż dwie firmy : Anwil (PL) i QCUF Quimicos Industrialis SA (PT) zrezygnowyły ze stosowania SZWO. Projekt tej decyzji był dyskutowany na spotkaniu wspomnianym powyżej (szczegółowy opis tej dyskusji znajduje się w sprawozdaniu z tego spotkania dostępnym w BOWOiK). Ponieważ na Spotkaniu Komitetu nie zostało ustalone żadne wspólne stanowisko odnośnie tej kwestii KE poprosiła o przesłanie uwag dotyczących tej decyzji.

Zasadnicze wątpliwości dotyczące proponowanej treści decyzji przedstawiła Holandia (mail z dnia 27.06.2013r. skierowany do wszystkich PCz) proponując uzupełnienie projektu decyzji o jasne stwierdzenie, że KE powinna dokonywać przeglądu dostępnych technologii i jeśli okaże się że w przypadku niektórych procesów są dostępne technologie alternatywne lub jest możliwość ograniczenia emisji proponować zmianę decyzji w odniesieniu do firm nadal wykorzystujących SZWO w tych procesach. BOWOiK po uzgodnieniu z MŚ w mailu wysłanym do Komisji z kopia do wszystkich państw członkowskich z dnia 1.07.2013 r. poinformowało, że podzielamy zdanie Holandii w tej kwestii i będziemy mogli zaakceptować decyzje odnośnie limitów dla zastosowania process agent, jeśli te uwagi zostaną tam uwzględnione. Ponieważ w projekcie decyzji poddanym pod głosowanie przesłanym przez KE do wszystkich państw członkowskich uwagi Holandii uwzględniono jedynie częściowo (tylko w preambule) zgodnie z decyzją MŚ w głosowaniu korespondencyjnym

wstrzymaliśmy się od głosu w tej sprawie. Poparcie projektu decyzji oznaczałoby, że zgadzamy się z tym, że nasza firma mogłaby wprowadzić alternatywne rozwiązanie a inna firma stosująca te same substancje w takim samym procesie nadal używałaby ją i emitowała.

W Załączniku nr 4 do niniejszego raportu została zamieszczona korespondencja odnośnie tej kwestii.

3.3.7 Sprawy związane z projektem rozporządzenia (WE) dostosowującym do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą

W związku z projektem rozporządzenia (WE) dostosowującego do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą BOWOiK zostało poproszone o przekazanie uwag odnośnie tej kwestii. Projekt rozporządzenia miał na celu formalne dostosowanie do nowego kontekstu instytucjonalnego przewidzianego w art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) podstawowych aktów prawnych przewidujących dotychczasowo stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą. Skutkiem tego dostosowania mogło być zdefiniowanie uprawnień Komisji poprzez umożliwienie jej przyjmowania aktów delegowanych w przypadku aktów wymienionych w załączniku do ww. rozporządzenia (w tym do rozporządzenia 1005/2009) do których do tej pory wymagane było zastosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą zgodnie z art. 5a rozporządzenia 182/2011 dotyczącego procedury komitetowej. Propozycję uwag dyskutowano wspólnie z MŚ i przesłano pocztą elektroniczną w dniu 29.07.2013 r.. Także pomiędzy państwami członkowskim trwała dyskusja odnośnie tej kwestii, która była koordynowana przez Prezydencję irlandzką. Prezydencja irlandzka poprosiła państwa członkowskie o przesłanie do niej uwag czy odnośnie konkretnego artykułu Rozporządzenia 1005/2009 mogą być zastosowane procedury aktów delegowanych. BOWOiK po uzgodnieniach z MŚ przesłało uwagi PL odnośnie tej kwestii.

W Załączniku nr 5 do niniejszego raportu została zamieszczona korespondencja dotycząca kwestii związanych z aktami delegowanymi.

3.3.8 Opinia KE odnośnie kontenerów

W dniu 22 sierpnia KE poinformowała, że na podstawie dyskusji przeprowadzonej na Spotkaniu Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO w dniu 11 czerwca 2013 r. odnośnie problemów interpretacji zapisów Rozporządzenia (WE)1005/2009 dotyczących kontenerów chłodniczych izolowanych pianką zawierającą HCFC-141b KE opracowała „Opinię Komisji z dnia 20 sierpnia 2013 r. w sprawie stosowania w odniesieniu do kontenerów intermodalnych zakazu przywozu i wywozu urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową”, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE. Przebieg dyskusji został opisany w sprawozdaniu z w/w Spotkania, które jest dostępne do wglądu w BOWOiK. BOWOiK zamieściło w/w Opinię KE na swojej stronie internetowej.

W Załączniku nr 6 do niniejszego raportu została zamieszczona „Opinia Komisji z dnia 20 sierpnia 2013 r. w sprawie stosowania w odniesieniu do kontenerów intermodalnych zakazu przywozu i wywozu urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową”.

3.3.9 Kwestie związane z wnioskiem firmy CONOCO o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC.

Firma CONOCO wystąpiła z wnioskiem o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC. Firma wystąpiła o 35,1 tony HCFC-22 w 2015 r i 34,5 tony w 2016 r. Przyczyną są ogromne wycieki tej substancji z instalacji chłodniczej (ok. 70%). BOWOiK skontaktowało się z naszą firmą Anwil (obecnie część koncernu Orlen), która ma podobną instalację i powiedziano nam, że poziom wycieków o którym jest mowa we wniosku o odstępstwo wydaje się całkowicie nieprawdopodobny. Zwykle sprawdza się okresowo czy są wycieki i jeśli stwierdzi się wyciek, to jest on natychmiast likwidowany, np. poprzez założenie specjalnej opaski na przeciekający przewód. Z danych przedstawionych przez Wnioskodawcę wynika, że mimo napraw które były (jakoby) prowadzone poziom wycieków się nie zmniejszył, a nawet zwiększył, co wydaje się całkowicie niezrozumiałe. W opinii uzgodnionej z MŚ i przekazanej do KE w dniu 22.08.2013 r. zgodzono się z wcześniejszą opinią Holandii, że tak duże wycieki są co najmniej dziwne i technicznie mało prawdopodobne i że nie zostało wyjaśnione dlaczego – jeśli rzeczywiście mają miejsce - nie można ich naprawić (byłoby to zresztą dziwne, że takiej możliwości nie ma).

Na Spotkaniu Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO w dniu 11 czerwca 2013 r. firma CONOCO przedstawiła prezentację odnośnie wniosku o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczych HCFC. Następnie odbyła się dyskusja odnośnie tej kwestii (szczegółowy opis dyskusji znajduje się w sprawozdaniu z tego spotkania - patrz **Załącznik nr 9** niniejszego raportu), w której większość państw członkowskich odnosiła się z rezerwą do przedstawionego wniosku. W związku z tym KE prosiła państwa członkowskie o przesłanie wstępnego stanowiska odnośnie tej kwestii, gdyż jeżeli większość będzie przeciwna KE nie będzie przygotowywać decyzji w tej sprawie. W związku z tym, że firma CONOCO przedstawiła zmieniony wniosek o derogację, w którym zostały uwzględnione uwagi PL zgodzono się na poparcie wniosku oraz przesłano do KE w dniu 15 listopada 2013 r. uwagi PL.. Do końca okresu, dla którego opracowywany jest niniejszy raport nie uzyskaliśmy żadnych dodatkowych informacji odnośnie tej kwestii.

W Załączniku nr 7 do niniejszego raportu została zamieszczona korespondencja dotycząca kwestii związanej z wnioskiem firmy CONOCO o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC.

3.3.10 Sprawy związane z nowym systemem licencjonowania SZWO

Nowy system licencjonowania *ODS Licensing System* jest dostępny od 1 kwietnia 2013 r., ale nie jest w pełni funkcjonalny. Poszczególne funkcje systemu były udostępniane w ciągu całego roku, czyli rejestracja w systemie, złożenie deklaracji o przyznanie kwot na 2015

r. oraz złożenie wniosku na import lub eksport licencji na produkty i urządzenia zawierające halon dla sektora lotniczego. Jednakże wystawianie licencji na import i eksport SZWO oraz produktów i urządzeń zawierających halon dla zastosowań krytycznych innych niż na statkach powietrznych miało się rozpocząć już na początku roku 2014. Najważniejsze zmiany w nowym systemie licencjonowania polegają na tym, że jest oparty na systemie ECAS, w szczególności chodzi o to, że do zalogowania się do niego można stosować tę samą nazwę użytkownika i to samo hasło, jak przy logowaniu do strony CIRCABC. Ponadto rejestracja firm w nowym systemie przebiega on-line oraz istnieje możliwość zarejestrowania kilku pracowników z danego przedsiębiorstwa pod jednym wspólnym kontem firmowym. Władze właściwe w danym państwie członkowskim miały dostęp do syntezy wniosków o przyznanie kwot od dnia 15 lipca, a przesłanie uwag odnośnie nich było możliwe do końca sierpnia 2013 r. (patrz punkt 3.3.2 niniejszego raportu).

W związku z przegłosowaniem decyzji zmieniającej art. 18 Rozporządzenia 1005/2009 ułatwiającej wydawanie licencji na import i eksport produktów i urządzeń zawierających halon przeznaczonych do zastosowań krytycznych w sektorze lotniczym zostaliśmy poinformowani przez KE, że 20 dni po opublikowaniu w tej decyzji w nowym systemie będą wydawane licencje dla sektora lotniczego (licencje te w związku z podjętą decyzją nie będą zamykane przez celników). Nastąpi to najprawdopodobniej pod koniec listopada, dlatego urzędy celne powinny zarejestrować się w nowym systemie przed początkiem grudnia roku 2013, by mieć dostęp do nowo wydanych licencji. BOWOiK otrzymało od KE listę urzędów celnych, które powinny się zarejestrować przed w/w terminem. W związku z tym skontaktowaliśmy się z wymienionymi urzędami celnymi i poprosiliśmy o rejestracje w nowym systemie. Przekazaliśmy też niezbędne materiały informacyjne oraz pomagaliśmy w procesie rejestracji.

KE w dniu 13 listopada 2013 r., że w dniu 4 listopada zostało opublikowane rozporządzenie Komisji (UE) nr 1088/2013 zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w odniesieniu do wniosków o licencje na przywóz i wywóz produktów i sprzętu zawierających halony lub od nich uzależnionych do krytycznych zastosowań w statkach powietrznych, które weszło w życie w dniu 25 listopada 2013 r. Od tego dnia jest już możliwe składanie wniosków na wydanie licencji na import i eksport produktów i urządzeń zawierających halon przeznaczonych do zastosowań krytycznych w sektorze lotniczym. W związku z tym BOWOiK przesłało tę informację wraz z opublikowanym rozporządzeniem oraz materiały informacyjne do użytkowników halonów w zastosowaniach krytycznych na statkach powietrznych tj. do LOT-u, służb wojskowych oraz do Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

W Załączniku nr 8 do niniejszego raportu została zamieszczona korespondencja dotycząca kwestii związanych z nowym systemem licencjonowania *ODS Licensing System*.

3.3.11 Bieżąca pomoc podmiotom gospodarczym i instytucjom krajowym w sprawach związanych ze stosowaniem SZWO.

Niezależnie od prac opisanych wyżej w niniejszym raporcie BOWOiK udzielało konsultacji firmom, a także inspektorom WIOŚ w rozwiązywaniu ich problemów dotyczących stosowania SZWO, w szczególności jeśli chodzi o interpretację (nieformalną) przepisów europejskich i krajowych dotyczących SZWO pełniąc rolę punktu informacyjnego i udzielając konsultacji na piśmie oraz telefonicznie. BOWOiK udzielało też konsultacji firmom korzystającym ze strony internetowej ODS oraz pośredniczyło w kontaktach tych

firm z KE. Na stronie internetowej BOWOiK były zamieszczane na bieżąco wszystkie informacje związane z SZWO i linki do takich informacji. Przykładem tej działalności BOWOiK może być oraz wyjaśnianie z MF i urzędem celnym Warszawa Okęcie kwestii związanej z niezamknięciem w licencji na import produktów i urządzeń zawierających halon na statkach powietrznych oraz odpowiedzią na pytanie PROZON-u. Te i inne przykłady działalności konsultingowej BOWOiK zamieszczono w **Załączniku nr 9** do niniejszego raportu.

3.4 Współpraca z MŚ i KE oraz Sekretariatem Ozonowym w sprawach związanych ze spotkaniami z KE i spotkaniami w ramach Protokołu montrealskiego

W ramach niniejszej pracy BOWOiK współpracowało ściśle z MŚ i KE w wielu bieżących sprawach związanych ze spotkaniami z KE i spotkaniami w ramach Protokołu montrealskiego (PM) omówionych w skrócie poniżej.

3.4.1 Przygotowania do spotkania Komitetu Ekspertów i spotkanie Komitetu Ekspertów Spotkanie z Prezydencją litewską w sprawie przyszłości PM

Komitet Ekspertów jest ciałem złożonym z przedstawicieli aktualnej Prezydencji UE, KE oraz państw członkowskich i jego spotkania są organizowane przed spotkaniami OEWG i spotkaniami Stron PM w celu wypracowania wstępnego stanowiska UE w kwestiach będących przedmiotem dyskusji na tych spotkaniach. Kolejne spotkanie Komitetu Ekspertów odbyło się w Brukseli 26.09.2013 r. W spotkaniu Komitetu Ekspertów wzięli udział J. Kozakiewicz i J. Popławska-Jach. Przed spotkaniem Komitetu Ekspertów BOWOiK wspólnie z MŚ przygotowało propozycję stanowiska na to spotkanie.

Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu Komitetu Ekspertów jest dostępne w BOWOiK.

3.4.2 Spotkanie Stron PM oraz towarzyszące spotkanie Komitetu Implementacyjnego PM.

W 25 spotkaniu Stron PM, które odbyło się w Bangkoku w dniach 21-25.10.2013 r. uczestniczyli z ramienia BOWOiK dr hab. inż. J. Kozakiewicz i dr inż. J. Popławska-Jach. Przed spotkaniem Stron PM odbyło się spotkanie Komitetu Implementacyjnego PM, w którym uczestniczyli J. Kozakiewicz i J. Popławska-Jach (Polska jest członkiem Komitetu w kadencji 2012-2013). Przed spotkaniem BOWOiK wspólnie z MŚ przygotowało propozycję stanowiska na to spotkanie.

Generalnym celem spotkania Stron PM było przedyskutowanie poszczególnych zagadnień zidentyfikowanych na spotkaniu Otwartej Grupy Roboczej (OEWG), jakie odbyło się w czerwcu 2013 r. i ostateczne sformułowanie decyzji Stron Protokołu, których projekty zostały opracowane przez OEWG. Spotkanie prowadzili Pan Patrick McInerney (Australia) reprezentujący kraje rozwinięte i Pan Javier Camargo (Kolumbia) reprezentujący kraje rozwijające się. Spotkanie było podzielone na dwie części: segment przygotowawczy (Preparatory Segment), na którym dyskutowano (na sesjach plenarnych i w grupach kontaktowych) poszczególne zagadnienia zgłoszone przez kraje oraz projekty decyzji Stron PM i segment „wysokiego szczebla” (High Level Segment), na którym wygłaszano oświadczenia poszczególnych krajów i zatwierdzano ostatecznie decyzje Stron PM. Zarówno

sesje plenarne, jak i spotkania grup kontaktowych odbywały się często aż do późnych godzin wieczornych.

51 Spotkanie Komitetu Implementacyjnego odbyło się przed Spotkaniem Stron PM. W 2011 r. Polska została wybrana na dwuletnią kadencję do udziału w obradach tego Komitetu. W spotkaniu wzięli udział członkowie Komitetu reprezentujący Bangladesz, Liban, Kubę, USA, Polskę, Zambię, Bośnię i Hercegowinę, Włochy oraz Nikaragwę. Spotkaniu przewodniczył J. Kozakiewicz, który musiał pozostać neutralny i nie mógł wypowiadać się w imieniu delegacji polskiej

Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu Spotkania Komitetu Implementacyjnego oraz Spotkania Stron PM zostało załączone do **Załącznika nr 9** do niniejszego raportu.

3.4.3 Spotkanie Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO z Komisją Europejską

Komitet ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO z Komisją Europejską – inaczej Komitet [Zarządzający], czyli ([Management] Committee, w skrócie ManCom) jest ciałem powołanym przez KE do wspomaganie KE w zarządzaniu wdrażaniem Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO. Spotkanie Komitetu, które odbyło się w dniu 03.10.2012 r. prowadziła Pani Bente Tranholm Schwarz – zastępca szefa komórki KE zajmującej się SZWO i F-gazami. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele KE oraz kilkunastu państw członkowskich (w tym J. Popławska-Jach) oraz (jedynie w części spotkania) agencji EEA (European Environment Agency). Przed spotkaniem Komitetu BOWOiK przygotował wspólnie z MŚ propozycję stanowiska na to spotkanie.

Na spotkaniu Komitetu najważniejsze kwestie zostały omówione w poniżej wymienionych punktach zatwierdzonej agendy spotkania:

- Punkt 3 agendy spotkania - ostatnie zmiany – informacja KE odnośnie:
 - opublikowanej opinii z 20.08.2013 r., w której stwierdza, że kontenery izolowane pianką zawierającą SZWO, które są wprowadzane na terytorium UE i następnie będą wywożone nie podlegają zakazowi wprowadzania do obrotu w UE zawartemu w art. 15 i 17 Rozporządzenia 1005/2009;
 - decyzji zmieniającej decyzję 372/2010 zawierającą listę firm europejskich, które mają uprawnienia do stosowania SZWO jako „process agents”, a także limity ilości SZWO („make up”) oraz emisji dla tych firm;
 - decyzji przyznającej kontyngenty dla importerów SZWO w celu uwzględnienia firm z Chorwacji (w związku z tym, że Chorwacja stała się członkiem UE);
 - decyzji uchylającej obowiązek raportowania przez PCz o ilościach bromku metylu wykorzystywanego w zastosowaniach kwarantannowych i przedwysyłkowych zawarty w art. 26(1) Rozporządzenia 1005/2009;
 - decyzji zmieniającej art. 18 Rozporządzenia 1005/2009 ułatwiającej wydawanie licencji na przywóz i wywóz produktów i urządzeń zawierających halon przeznaczonych do zastosowań krytycznych w sektorze lotniczym.
- Punkt 4 agendy spotkania - kwestie związane z raportowaniem tj. :
 - raport EEA odnośnie raportowania zgodnie z art. 27 rozporządzenia 1005/2009

- Przyszły rozwój systemu raportowania
- Raportowanie przez PCz zgodnie z art. 26 rozporządzenia 1005/2009
- Raportowanie przez PCZ odnośnie zastosowań laboratoryjnych i analitycznych zgodnie z art. 28 rozporządzenia 1005/2009
- Punkt 5 agendy spotkania – alokacja kwot
- Punkt 6 agendy spotkania – wniosek o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC
- Punkt 7 agendy spotkania - zmiany w systemie licencjonowania SZWO
- Punkt 8 agendy spotkania - interpretacja przepisów oraz sprawy związane z egzekwowaniem stosowania przepisów rozporządzenia 1005/2009

Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu Spotkania Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO zostało załączone do **Załącznika nr 9** do niniejszego raportu.

3.4.4 Spotkanie Komitetu Implementacyjnego Konwencji bazylejskiej

Spotkanie Komitetu Implementacyjnego zostało zorganizowane przez Sekretariat Konwencji bazylejskiej i w jego części otwartej dla gości z zewnątrz (posiedzenie w dniu 6.12.2013 r.) wzięli udział (oprócz członków Komitetu Implementacyjnego i Sekretariatu Konwencji bazylejskiej) Prezydenci i członkowie Sekretariatów Komitetów Implementacyjnych następujących Międzynarodowych Konwencji Środowiskowych : the Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change; the Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity; the Convention on the International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES); the London Protocol to the Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter; the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer; the UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo Convention). W spotkaniu wzięli udział J. Kozakiewicz jako Prezydent Komitetu Implementacyjnego Protokołu montrealskiego, a koszty związane z tym wyjazdem pokryli organizatorzy.

Spotkanie prowadziła Prezydent Komitetu Implementacyjnego Konwencji bazylejskiej.

Spotkanie zostało zorganizowane w celu wymiany doświadczeń w zakresie struktur i zasad działania poszczególnych Komitetów oraz sposobów rozpatrywania przez nie spraw w praktyce, a także określenia w tym kontekście możliwych działań, jakie można byłoby podjąć na forum tych Komitetów w celu nawiązania bliższej współpracy .

Przed spotkaniem Sekretariat Konwencji bazylejskiej przygotował w konsultacji z Prezydentami poszczególnych Komitetów obszerny dokument stanowiący podstawę do dyskusji.

Poniżej został omówiony w skrócie przebieg dyskusji na spotkaniu ze szczególnym uwzględnieniem stanowiska zaprezentowanego przez J. Kozakiewicza.

W trakcie dyskusji w formie „okrągłego stołu” Prezydenci i przedstawiciele Sekretariatów poszczególnych Konwencji zaprezentowali swoje Komitety Implementacyjne i sposób ich działania, a także problemy, jakie jeszcze pozostały nierozwiązane. Na tle innych Komitetów Komitet Implementacyjny Protokołu montrealskiego reprezentowany przez J. Kozakiewicza i p. G. Bankobezę (przedstawiciela Sekretariatu Ozonowego) zaprezentował się jako dysponujący najbardziej zaawansowanymi procedurami i rozpatrujący najwięcej spraw.

J. Kozakiewicz przedstawił w skrócie jakie sprawy rozpatruje i jak działa nasz Komitet – patrz Załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania. Szczególne zainteresowanie wzbudził nasz pomysł opracowania i opublikowania przewodnika dla nowych członków Komitetu (ich kadencja jest dwuletnia i potem mogą zostać wybrani na kolejny dwuletni okres), a także praktyka zapraszania na spotkania Komitetu przedstawicieli krajów, których sprawy są omawiane, w celu wysłuchania ich racji i wyjaśnienia wątpliwości. Uczestnicy spotkania byli też zainteresowani wdrożeniem w swoich Komitetach generalnej zasady, jaka obowiązuje w naszym Komitecie, t.j. zgłaszania przez Sekretariat spraw dotyczących niedostosowania się krajów do wymagań Konwencji lub Protokołu (tzw. „non-compliance”), które powinny zostać rozpatrzone przez Komitet. Taki sposób postępowania, to tzw. „Secretariat’s Trigger”. W przypadku większości innych Konwencji i Protokołów obowiązuje inna generalna zasada – takie sprawy mogą być zgłaszane tylko przez jedną ze Stron Konwencji czy Protokołu (tzw. „Party’s Trigger”) lub przez sam Komitet („Committee Trigger”), co powoduje, że w praktyce rozpatruje się bardzo niewiele spraw, a przepisy Konwencji czy protokołu są przestrzegane w niewielkim stopniu. Np. odsetek Stron Protokołu montrealskiego przekazujących raporty zgodnie z wymaganiami jest bliski 100%, podczas gdy w innych Konwencjach z reguły nie przekracza 50-70%. W tym kontekście z dużym zainteresowaniem uczestnicy spotkania wysłuchali informacji o naszym liberalnym podejściu do terminowego przedkładania raportów – czekamy do ostatniej chwili ze sformułowaniem ostatecznej decyzji uznającej dany kraj, który nie przekazał raportu za dany rok jako kraj będący w stanie „non-compliance with reporting requirements”. Uczestnikom spodobał się też nasz pomysł, aby kraje przesyłając raporty nie mogły pozostawiać pustych miejsc w formularzach dotyczących wielkości produkcji i zużycia substancji – na mocy decyzji Stron Protokołu montrealskiego mają obowiązek wpisać tam albo konkretną liczbę albo zero. Poprzednio takie przypadki się zdarzały i nie było wiadomo, czy kraj pozostawił puste miejsce celowo, czy oznaczało to „zero”.

W trakcie dyskusji po naszym wystąpieniu przedstawiciel Konwencji bazylejskiej poruszył kwestię możliwego dzielenia się z Protokołem montrealским informacjami będącymi w posiadaniu Konwencji o handlu odpadami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową, w tym odpadowymi produktami i urządzeniami zawierającymi te substancje.

Prowadząca spotkanie podsumowała dyskusję dziękując zaproszonym gościom za ich wkład w dyskusję oraz zaprezentowanie interesujących pomysłów na usprawnienie pracy Komitetów Implementacyjnych, których część zostanie wykorzystana w Konwencji bazylejskiej. Zapowiedziała kolejne spotkanie o podobnym charakterze w przyszłym roku.

3.4.5 Warsztaty zorganizowane przez Komisję Europejską „Workshop on collection of data on critical halons”

Celem warsztatów było przekazanie zainteresowanym podmiotom w Chorwacji jako nowym kraju członkowskim informacji umożliwiających lepsze zrozumienie przepisów

rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z krytycznymi zastosowaniami halonów, zwłaszcza w sektorze wojskowym, lotnictwie cywilnym i policji. W warsztatach aktywnie uczestniczyli J. Popławska-Jach i J. Kozakiewicz. Koszty związane z wyjazdem pokryli organizatorzy spotkania.

Na początku warsztatów p. Snježana Iličić reprezentująca Ministerstwo Środowiska Chorwacji przedstawiła ogólne informacje odnośnie zubożenia warstwy ozonowej, substancji zubożających warstwę ozonową oraz Protokołu montrealskiego.

Następnie p. Janusz Kozakiewicz poinformował uczestników warsztatów o obowiązkach dotyczących halonów wynikających z rozporządzenia 1005/2009 dotyczących m.in. kontroli produkcji, importu i eksportu, oznakowania, kontroli i minimalizowania emisji, raportowania, przeprowadzania szkoleń i certyfikacji oraz kar. Zwrócił uwagę na kwestie związane z wprowadzaniem halonów do obrotu w szczególności na niuanse związane z definicją wprowadzenia do obrotu umożliwiające poprawne jej zrozumienie.

Pan Aleksandros Kiriazis z Komisji Europejskiej omówił kwestie związane z transgranicznym handlem halonami oraz produktami i urządzeniami zawierającymi halon. Przedstawił procedury związane ze składaniem deklaracji, przyznawaniem kwot oraz wydawaniem licencji na import i eksport halonów do zastosowań krytycznych.

Następnie p. Jadwiga Popławska-Jach omówiła kwestie związane z raportowaniem do Komisji Europejskiej odnośnie halonów stosowanych do zastosowań krytycznych. Szczegółowo przedstawiła formularz przygotowany w tym celu przez Komisję Europejską dla państw członkowskich. Poinformowała uczestników warsztatów o polskim doświadczeniu związanym z raportowaniem do Komisji Europejskiej w szczególności o zbieraniu danych odnośnie halonów od użytkowników halonów do zastosowań krytycznych i zaprezentowała specjalnie utworzony formularz do tego celu.

Przedstawiła przykład wypełniania formularza raportu przez użytkowników halonów do zastosowań krytycznych w tym bilansowania, obliczania ilości użytych, zastosowanych, zmagazynowanych i wyemitowanych w danym roku w danej kategorii obiektu i sprzętu wymienionego w Załączniku VI do rozporządzenia (WE) 1005/2009. Następnie uczestnikom warsztatów zostało rozdane 5 różnych zadań do samodzielnego rozwiązania, po czym rozwiązanie każdego z 5 zadań było przedstawiane wszystkim przez jednego z uczestników.

W drugim dniu warsztatów p. David Liddy przekazał informacje odnośnie zarządzania halonami oraz produktami i urządzeniami zawierającymi halon. Szczegółowo omówił identyfikację stałych systemów gaśniczych i gaśnic zawierających halon, kluczowe elementy umożliwiające odpowiedzialne, efektywne zarządzanie halonami oraz produktami i urządzeniami zawierającymi halon w tym monitorowanie i raportowanie o istniejących instalacjach. Następnie przedstawił alternatywy dla halonu jako środka gaśniczego dla każdego zastosowania wymienionego w Załączniku VI do rozporządzenia 1005/2009.

W dalszej części warsztatów p. Aleksandros Kiriazis przekazał informacje odnośnie planowanych i już istniejących zmian między obecną bazą *Main-ODS-database* a nowym systemem licencjonowania *ODS Licensing System*, który jest dostępny od 1 kwietnia br. (choć jeszcze nie ma wszystkich funkcji niezbędnych do poprawnego funkcjonowania). Najważniejsze zmiany polegają tym, że nowy system jest oparty na systemie ECAS, wobec czego do zalogowania się do nowego systemu licencjonowania będzie można stosować tę samą nazwę użytkownika i hasło jak przy logowaniu do strony CIRCABC. Rejestracja firm

oraz celników w nowym systemie będzie przebiegała online oraz będzie możliwość zarejestrowania kilku pracowników z danego przedsiębiorstwa czy urzędu pod jednym wspólnym kontem. Poza tym p. Aleksandros Kiriazis poinformował, że po opublikowaniu decyzji zmieniającej art. 18 Rozporządzenia 1005/2009 ułatwiającej wydawanie licencji na przywóz i wywóz produktów i urządzeń zawierających halon przeznaczonych do zastosowań krytycznych w sektorze lotniczym w nowym systemie od 20 listopada możliwe jest wydawanie licencji dla sektora lotniczego (licencje te w związku z podjętą decyzją nie będą zamykane przez celników). P. Aleksandros Kiriazis powiadomił, że zostanie utworzona strona internetowa, na której po wpisaniu numeru będzie można sprawdzić czy dana licencja jest ważna i uzyskać podstawowe informacje odnośnie tej licencji. Wyjaśnił również działanie poszczególnych funkcji dostępnych w nowym systemie licencjonowania w praktyce. Omówił proces rejestracji w nowym systemie oraz poinformował o najczęściej popełnianych błędach podczas rejestracji przez użytkowników w nowym systemie licencjonowania SZWO.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W ramach pracy:

- prowadzono ewidencję materiałów informacyjnych umieszczanych przez Komisję Europejską (KE) na stronie internetowej CIRCABC. Materiały te były wykorzystywane przez MŚ w bieżących kontaktach z KE i Sekretariatem Ozonowym PM.
- obsługiwano na bieżąco interaktywną stronę internetową ODS KE i prowadzono ewidencję dokumentów zamieszczanych tam przez KE. Dokumenty te były wykorzystywane przy notyfikacji i przekazywaniu informacji do KE przez MŚ, nadzorowaniu kontaktów krajowych podmiotów gospodarczych z KE oraz opiniowaniu informacji przekazywanych przez nie do KE
- współpracowano na bieżąco z krajowymi podmiotami gospodarczymi, MŚ, KE i innymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi, w tym m.in.:
 - przeanalizowano deklaracje dotyczących przywozu SZWO w 2014 r. zgłoszonych do KE przez polskich przedsiębiorców;
 - współpracowano z UNEP odnośnie możliwości udziału firmy SARPI w projekcie tej organizacji;
 - współpracowano z UNEP i MŚ odnośnie udziału Polski w projektach bilateralnych finansowanych z Funduszu Wielostronnego Protokołu montrealskiego
 - współpracowano z KE oraz użytkownikami w Polsce w zakresie wykorzystywania SZWO do celów laboratoryjnych i analitycznych
 - współpracowano z KE oraz MŚ odnośnie kwestii związanych ze zmianami w decyzji Komisji nr 372 z 2010 r. odnośnie limitów dla zastosowania process agent

- współpracowano MŚ odnośnie sprawy związanej z projektem rozporządzenia (WE) dostosowujące do art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą
 - współpracowano z KE oraz MŚ odnośnie kwestii związanych z wnioskiem firmy CONOCO o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC
 - współpracowano z KE oraz podmiotami gospodarczymi odnośnie spraw związanych z nowym systemem licencjonowania SZWO
 - Udzielano na bieżąco pomocy podmiotom gospodarczym i instytucjom krajowym w sprawach związanych ze stosowaniem SZWO
- współpracowano z MŚ i KE w sprawach związanych ze spotkaniami z KE i spotkaniami w ramach Protokołu montrealskiego, w tym m.in.:
- przygotowywano wspólnie z MŚ propozycje stanowiska na spotkania Komitetu Ekspertów, spotkania Stron PM oraz spotkanie Komitetu Ozonowego (zarządzającego wdrażaniem Rozporządzenia 1005/2009)
 - wzięto udział w spotkaniach j.w. oraz w spotkaniach Komitetu Implementacyjnego PM, Spotkaniu Komitetu Implementacyjnego Konwencji bazylejskiej oraz Warsztatach zorganizowanych przez Komisję Europejską „Workshop on collection of data on critical halons”
2. Realizacja działań w ramach pracy umożliwiła wywiązywanie się przez Polskę na bieżąco z obowiązków wynikających z przystąpienia do UE z zakresie leżącym w gestii MŚ wynikającym z Rozporządzenia 1005/2009 UE oraz Ustawy o SZWO.
 3. Dla właściwego wywiązywania się Polski z obowiązków wynikających z Rozporządzenia 1005/2009 w zakresie leżącym w kompetencji MŚ oraz realizacji bieżącej współpracy z KE w tym zakresie niezbędna jest kontynuacja pracy w 2014 r. i w latach następnych.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1 – Ogólna strona internetowa CIRCA na dzień 31.12.2013 r.
- Załącznik nr 2 – Ogólna strona internetowa ODS na dzień 31.12.2013 r.
- Załącznik nr 3 – Korespondencja w sprawie potencjalnego udziału firmy SARPI w projekcie UNEP
- Załącznik nr 4 – Korespondencja w sprawie możliwości udziału Polski w projektach bilateralnych finansowanych z Funduszu Wielostronnego (MLF) Protokołu montrealskiego
- Załącznik nr 5 – Korespondencja odnośnie kwestii związanych ze zmianami w decyzji Komisji nr 372 z 2010 r. odnośnie limitów dla zastosowania process agent
- Załącznik nr 6 – Opinia Komisji z dnia 20 sierpnia 2013 r. w sprawie stosowania w odniesieniu do kontenerów intermodalnych zakazu przywozu i wywozu urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową
- Załącznik nr 7 – Korespondencja dotycząca kwestii związanej z wnioskiem firmy CONOCO o derogację Rozporządzenia 1005/2009 w stosunku do zakazu serwisowania instalacji chłodniczej HCFC
- Załącznik nr 8 – Korespondencja dotycząca kwestii związanych z nowym systemem licencjonowania *ODS Licensing System*
- Załącznik nr 9 – Przykłady działalności konsultingowej
- Załącznik nr 10 – Sprawozdanie z 25 Spotkania Stron PM i 51 Spotkania Komitetu Implementacyjnego PM oraz Sprawozdanie ze Spotkania Komitetu ds. wdrażania Rozporządzenia 1005/2009 w sprawie SZWO z Komisją Europejską

**Instytut Chemii Przemysłowej
im. prof. I. Mościckiego
w Warszawie**

BIURO OCHRONY WARSTWY OZONOWEJ I KLIMATU

„Raport z realizacji zaleceń Unii Europejskiej w zakresie ochrony warstwy ozonowej oraz ograniczania emisji niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do postanowień Protokołu z Kioto”

Część II, Punkt 3b): Raport z realizacji zaleceń Unii Europejskiej w zakresie ograniczania emisji niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do postanowień Protokołu z Kioto”

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
NARODOWEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
NA ZAMÓWIENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA

Autorzy pracy:

***Dr hab. inż. Janusz Kozakiewicz, prof. IChP
Dr inż. Jadwiga Popławska-Jach
Renata Kostykowska***

Marzec 2014 r.

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWY FORMALNE WYKONYWANIA I CEL PRACY	2
2.	WSTĘP	2
3.	UDZIAŁ W DZIAŁANIACH DOTYCZĄCYCH EWENTUALNEGO ROZSZERZENIA PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO O SUBSTANCJE HFC ORAZ ZWIĄZANYCH Z PROPONOWANYMI ZMIANAMI ROZPORZĄDZENIA 842/2006, MONITOROWANIE I DOKUMENTACJA STRON INTERNETOWYCH CIRCABC-FGC I FGC, PRZYGOTOWYWANIE DOKUMENTACJI DO PRZEKAZANIA DO KE I PREZYDENCJI ORAZ WSPÓŁPRACA Z MŚ, KE I PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI	3
3.1.	Udział w działaniach dotyczących ewentualnego rozszerzenia Protokołu montrealskiego o substancje HFC oraz innych spotkaniach i inicjatywach dotyczących FGC.	3
3.2.	Strony internetowe KE CIRCABC FGC i FGC	8
3.3.	Analiza i opiniowanie dokumentacji dotyczącej FGC przekazywanej przez KE i Prezydencję, przygotowywanie odnośnej dokumentacji do przekazania do KE i Prezydencji oraz udział w spotkaniach związanych z FGC.	9
3.3.1.	Analiza i przygotowywanie uwag do dokumentacji dotyczącej rewizji Rozporządzenia (WE) nr 842/2006, udział w spotkaniach grup roboczych Rady ds. Środowiska UE (WPE) i innych spotkaniach w tej sprawie oraz odnośne konsultacje z przemysłem.....	9
3.3.2.	Raport Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska (EEA) zawierający analizę danych przekazywanych przez podmioty państw członkowskich UE zgodnie z artykułem 6 Rozporządzenia 842/2006 za 2012 r.	12
3.4.	Współpraca z MŚ, KE, PCz i innymi instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi objętymi przepisami Rozporządzenia 842/2006 i przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia.....	13
4.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	14
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	16

1. PODSTAWY FORMALNE WYKONYWANIA I CEL PRACY

Praca została wykonana zgodnie z umową nr 2/2013/PEK z dnia 27.05.2013 r. zawartą pomiędzy Instytutem Chemii Przemysłowej a Ministerstwem Środowiska (MŚ) w części dotyczącej rozliczenia części II – punkt 3b).

Celem całej pracy była realizacja bieżących zadań związanych z wdrażaniem prawa Unii Europejskiej (UE) w zakresie ograniczania emisji niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (FGC), a w szczególności zapewnienie obsługi zobowiązań wynikających z Rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (FGC) (nazywanego dalej „Rozporządzeniem 842/2006”). W ramach pracy realizowanej w punkcie 3b) II części umowy uczestniczono aktywnie w działaniach dotyczących ewentualnego rozszerzenia Protokołu montrealskiego o substancje HFC oraz związanych z proponowanymi zmianami Rozporządzenia 842/2006, monitorowano i prowadzono dokumentację stron internetowych Komisji Europejskiej (KE) odnoszących się do FGC, a także we współpracy z MŚ analizowano i opiniowano materiały przekazywane przez KE oraz opracowywano w języku angielskim dokumentację do przekazania do KE i Prezydencji, pełniono rolę punktu kontaktowego dla KE i podmiotów gospodarczych w zakresie wykonywania postanowień Rozporządzenia 842/2006 oraz opracowano niniejszy raport.

2. WSTĘP

Jak to już podkreślono w poprzednich raportach Rozporządzenie 842/2006 weszło w życie w dniu 4 lipca 2006 r. i obowiązuje kraje członkowskie UE w sposób bezpośredni, zatem wszystkie podmioty gospodarcze nim objęte są formalnie zobowiązane do jego stosowania mimo, że brak dotychczas przepisów krajowych, umożliwiających jego realizację w praktyce (np. brak ustanowionych kar za nieprzestrzeganie Rozporządzenia 842/2006 powoduje, że niektóre podmioty krajowe mogą nie stosować się do zakazów w nim zawartych, co może stworzyć nieuczciwą konkurencję na rynku).

Na podstawie przepisów Rozporządzenia 842/2006 w 2007 r. i 2008 r. zostało wydane przez KE 10 rozporządzeń wykonawczych, które również obowiązują polskie podmioty gospodarcze w sposób bezpośredni.

Podstawowe przepisy Rozporządzenia 842/2006 oraz kwestie będące przedmiotem rozporządzeń wykonawczych zostały opisane we wcześniejszym raporcie., więc uznano za zbędne powtarzanie tych informacji w niniejszym raporcie.

Po opublikowaniu Rozporządzenia 842/2006 powołany został przez KE zgodnie z jego zapisami Komitet Regulacyjny złożony z przedstawicieli państw członkowskich, którego rolą jest wspomaganie KE w nadzorowaniu wdrażania tego rozporządzenia i rozporządzeń wykonawczych. Spotkania Komitetu odbywają się zwykle jeden lub dwa razy do roku, ale w 2013 r. nie odbyło się żadne spotkanie tego Komitetu, przypuszczalnie ze względu na pełne zaangażowanie KE w sprawy związane z rewizją Rozporządzenia (WE)842/2006 – patrz punkt 3.3.1 niniejszego raportu. Jednostka organizacyjna KE odpowiedzialna za wdrażanie

Rozporządzenia 842/2006¹ utworzyła też dwie nowe strony internetowe przeznaczone do komunikowania się z państwami członkowskimi i podmiotami gospodarczymi za pośrednictwem Internetu w sprawach związanych z FGC: stronę „Fluorinated Greenhouse Gases” (zwaną dalej „stroną FGC”), na której zamieszczone są informacje o regulacjach dotyczących FGC oraz inne informacje użyteczne dla podmiotów gospodarczych działających w państwach członkowskich, w tym dotyczące raportowania do KE danych o imporcie i eksporcie FGC² oraz odrębną stronę Komitetu Regulacyjnego (jako część strony CIRCA)³ dostępną dla wyznaczonych punktów kontaktowych w państwach członkowskich⁴, która w grudniu 2012 r. została zastąpiona nowo utworzoną stroną CIRCABC zwaną dalej „stroną CIRCABC-FGC”, do której BOWOiK posiada dostęp.

3. UDZIAŁ W DZIAŁANIACH DOTYCZĄCYCH EWENTUALNEGO ROZSZERZENIA PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO O SUBSTANCJE HFC ORAZ ZWIĄZANYCH Z PROPONOWANYMI ZMIANAMI ROZPORZĄDZENIA 842/2006, MONITOROWANIE I DOKUMENTACJA STRON INTERNETOWYCH CIRCABC-FGC I FGC, PRZYGOTOWYWANIE DOKUMENTACJI DO PRZEKAZANIA DO KE I PREZYDENCJI ORAZ WSPÓLPRACA Z MŚ, KE I PODMIOTAMI GOSPODARCZYMI

3.1. Udział w działaniach dotyczących ewentualnego rozszerzenia Protokołu montrealского o substancje HFC oraz innych spotkaniach i inicjatywach dotyczących FGC.

W okresie objętym niniejszym raportem BOWOiK kontynuowało aktywne uczestnictwo w działaniach na forum międzynarodowym zmierzających do ewentualnego włączenia kwestii wycofywania substancji HFC do nowego protokołu przygotowywanego w ramach Konwencji Klimatycznej lub/i rozszerzenia Protokołu montrealского (PM) o substancje HFCs. W raportowanym okresie sprawa ta była dyskutowana na wspólnym spotkaniu ekspertów działających w ramach PM i Konwencji Klimatycznej („Joint Meeting of Ozone and Climate Experts”) - w dniu 19.09.2013 r., na spotkaniu Komitetu Ekspertów przygotowującego stanowisko UE na spotkanie Stron PM – w dniu 26.09.2013 r. oraz na XXV Spotkaniu Stron Protokołu montrealского - w dniach 25-28.10.2013 r. Poniżej

¹ Grupa „ENV-ODS” zajmująca się substancjami zubożającymi warstwę ozonową (oraz ostatnio również FGC) znajduje się obecnie w Directorate C “Mainstreaming Adaptation and Low Carbon Technology” zajmującym się zagadnieniami dotyczącymi klimatu i znajduje się w większej jednostce organizacyjnej tego Dyrektoriatu o nazwie: „CLIMA.C.2 – Transport and Ozone”, co nie do końca odpowiada zakresowi działania tej jednostki który obejmuje także FGC.

² Adres internetowy strony FGC, to: http://ec.europa.eu/clima/policies/f-gas/index_en.htm Adres e-mailowy do komunikowania się w sprawach raportowania, to: f-gases.reporting@eea.europa.eu

³ Ogólne informacje o stronie CIRCA i jej strukturze znajdują się w raporcie BOWOiK dla MŚ za okres 1.07.2009 – 31.12.2009 r. dotyczącym substancji zubożających warstwę ozonową. Struktura strony CIRCABC w zakresie F-gazów nie została w zasadniczy sposób zmieniona w porównaniu ze strukturą strony CIRCA.

⁴ Takim punktem kontaktowym jest w przypadku Polski BOWOiK

omówiono w skrócie te oraz inne spotkania i inicjatywy dotyczące FGC, które miały miejsce w okresie objętym niniejszym raportem i w których uczestniczyli przedstawiciele BOWOiK.

(a) Wspólne spotkanie ekspertów działających w ramach PM i Konwencji Klimatycznej „Joint Meeting on Ozone and Climate”

Spotkanie „Joint Meeting on Ozone and Climate” zostało zorganizowane przez KE w wyniku ustaleń dokonanych na spotkaniu dotyczącym przyszłości PM, jakie odbyło się w Dublinie w 2013 r. (informacja o spotkaniu w Dublinie - patrz wcześniejszy raport Celem spotkania było zintegrowanie działań podejmowanych przez UE na forum PM oraz UNFCCC zmierzających do wprowadzenia do PM harmonogramu stopniowego wycofywania (phase-down) z produkcji i zużycia substancji HFC, które znajdują się w koszyku gazów cieplarnianych objętych Protokołem z Kioto i jednocześnie są zamiennikami substancji zubożających warstwę ozonową, dla których istnieją dostępne rozwiązania alternatywne. Takie podejście jest forsowane na forum PM przede wszystkim przez USA, Kanadę i Meksyk, które przedstawiły formalne Poprawki do PM wprowadzające do PM HFC jako substancje kontrolowane, a także większość krajów rozwijających się, w tym przede wszystkim Mikronezję, która również przedstawiła podobne Poprawki. Zgodnie z tym podejściem substancje HFC miałyby nadal pozostać na liście gazów cieplarnianych w Protokole z Kioto i redukcja ich emisji miałyby być elementem redukcji emisji tych gazów przewidzianej w ramach protokołu z Kioto i ewentualnych kolejnych protokołów uzgodnionych w ramach UNFCCC.

Działania UE zarówno na forum PM jak i na forum UNFCCC w sprawie HFC nie przyniosły jednak dotychczas spodziewanych rezultatów przede wszystkim ze względu na opór niektórych krajów (przede wszystkim Chiny, Indie, Brazylia), ale także m.in. dlatego, że brakowało wzajemnego zrozumienia i koordynacji w tej sprawie między ekspertami PCz UE działającymi w ramach PM oraz UNFCCC. W świetle uzgodnień dokonanych między prezydentami Chin i USA w lipcu 2013 r. oraz deklaracji podpisanej na spotkaniu G20 w sierpniu 2013 r. przez dotychczasowych oponentów wprowadzenia harmonogramu wycofywania HFC do PM (w tym Chiny, Brazylię i Indie) szanse na zrealizowanie celów UE w tym względzie wydawały się znacznie większe.

W spotkaniu „Joint Meeting on Ozone and Climate” wzięli udział przedstawiciele PCz, KE i Prezydencji litewskiej (PREZ). Należy zwrócić uwagę na bardzo ograniczony udział w spotkaniu ekspertów działających w ramach UNFCCC (m.in. nie wzięli udziału w spotkaniu eksperci polscy ds. klimatu), co praktycznie uniemożliwiło nawiązanie dialogu na poziomie eksperckim i przygotowanie dalszych wspólnych działań w obszarze HFC.

Szczegółowe sprawozdanie ze spotkania jest dostępne w BOWOiK. Generalnie na spotkaniu podkreślano konieczność wprowadzenia harmonogramu redukcji HFC do PM, gdyż to PM a nie UNFCCC ma odpowiednie doświadczenie w wycofywaniu substancji z zastosowań, w których są wykorzystywane obecnie HFC, ale jednocześnie podkreślano, że HFC powinny nadal pozostać w koszyku gazów cieplarnianych objętych Protokołem z Kioto i emisja HFC powinna być nadal elementem inwentaryzacji gazów cieplarnianych prowadzonej w ramach UNFCCC. Wskazywano jednocześnie na problemy, jakie wiążą się z takim podejściem, czyli zapewnienie finansowania dla krajów rozwijających się oraz dostępność alternatyw. Odnośnie finansowania dyskutowano możliwe źródła funduszy i potwierdzono, że środki przewidywane do 2020 r. w ramach UNFCCC mają charakter „wirtualny”- jest to jedynie polityczne zobowiązanie krajów rozwiniętych (w tym przede wszystkim sektora przemysłowego) wobec krajów rozwijających się, które nie przekłada się bezpośrednio na

wpłaty dokonywane na konkretny cel. W praktyce więc jedyną możliwością byłoby wykorzystanie mechanizmu Funduszu Wielostronnego PM (MLF), co jednak wiązałoby się ze znacznym zwiększeniem wpłat na Fundusz dokonywanych przez kraje rozwinięte. W związku z tym powstaje pytanie (na które uczestnicy spotkania nie byli w stanie odpowiedzieć) jak można byłoby przetransferować środki na wycofywanie HFC z UNFCCC do MLF. Polska delegacja podkreśliła, że jeśli środki miałyby pochodzić z wpłat na MLF, to powinno się dostosować harmonogram wycofywania HFC w PM do harmonogramu wycofywania HCFC tak, aby w jak najmniejszym stopniu oba te harmonogramy się pokrywały. Odnosnie dostępności alternatyw zwrócono uwagę na problem wysokiej ceny rynkowej nowych zamienników HFC – nienasyconych HFC (choć w przyszłości może to ulec zmianie) oraz problem bezpieczeństwa niektórych zamienników (węglowodory, amoniak). Polska delegacja podniosła nierozwiązany dotąd problem zasad przekazywania nowych technologii krajom rozwijającym się przez kraje rozwinięte, co stanowi jedną z podstawowych barier w uzyskaniu zgody tych pierwszych na wycofywanie HFC.

Ostatecznie uzgodniono, że:

- KE i PREZ będzie kontynuować rozmowy kuluarowe zarówno z najważniejszymi potencjalnymi oponentami wprowadzenia HFC do PM, t.j. Chinami, Indiami, Brazylią i Rep. Pd. Afryki oraz krajami rozwijającymi się, które generalnie nas popierają, w szczególności krajami afrykańskimi, a także z USA i Kanadą

- Celem działań KE i PREZ w tym roku w odniesieniu do HFC powinno być (a) utworzenie formalnej grupy kontaktowej ds. HFC na Spotkaniu Stron PM w Bangkoku i na podstawie dyskusji w tej grupie podjęcie przez Strony PM odpowiedniej decyzji (w której TEAP zostałyby poproszone o przeanalizowanie skutków wprowadzenia Poprawek do PM dotyczących HFC od strony technicznej i finansowej) oraz ewentualnie także deklaracji wyrażającej gotowość Stron PM do wprowadzenia HFC do PM oraz (b) podjęcie przez COP UNFCCC decyzji przekazującej kwestię wycofywania HFC z produkcji i zużycia do PM, a jeśli nie uda się przeforsować decyzji, to ewentualnie przyjęcie deklaracji Stron UNFCCC w tej sprawie lub (w ostateczności) odpowiedniego zapisu w raporcie Chairmana COP.

(b) Komitet Ekspertów

Jak już wspomniano w punkcie (a) powyżej od kilku lat USA i Meksyk oraz Mikronezja proponują wprowadzenie do PM Poprawek umożliwiających włączenie do PM harmonogramów redukcji produkcji i zużycia substancji HFC. Te propozycje są stale torpedowane przez Indie, Brazylię i Chiny, które twierdzą, że HFC nie są SZWO, a więc nie mogą być wycofywane w ramach PM i odmawiają formalnej dyskusji na ten temat. W tym roku te propozycje Poprawek (z niewielkimi zmianami) pojawiły się ponownie. BOWOiK wspólnie z MŚ przygotowało propozycję stanowiska delegacji polskiej na spotkanie Komitetu Ekspertów w tej kwestii, które sprowadzało się do tego, że generalnie popieramy strategię UE zaproponowaną na spotkaniu „Joint Meeting” opisanym w punkcie (a) powyżej. Strategia ta została ostatecznie przyjęta na spotkaniu Komitetu Ekspertów. Postanowiono ponadto, że KE i Prezydencja będą prowadzić intensywne działania na arenie międzynarodowej zmierzające do przekonania większej liczby krajów do idei włączenia HFC do PM. Szczegółowe sprawozdanie ze spotkania Komitetu Ekspertów jest dostępne w BOWOiK.

(c) XXV Spotkanie Stron PM

BOWOiK przygotowało wspólnie z MŚ propozycję stanowiska delegacji polskiej na spotkanie Stron PM które odbyło się w dniach 25 - 28.10.2013 r. (oraz spotkanie koordynacyjne z KE, które odbyło się w dniu 24.10.2013 r.) w odniesieniu do wprowadzenia do PM harmonogramu redukcji substancji HFC. W tej propozycji podkreśliliśmy konieczność poparcia utworzenia grupy kontaktowej, która mogłaby rozpocząć formalną dyskusję nad proponowanymi Poprawkami i na podstawie dyskusji w tej grupie mogłaby zostać podjęta przez Strony PM odpowiednia decyzja (w której Panel Techniczno-Ekonomiczny PM zostałby poproszony o przeanalizowanie skutków wprowadzenia Poprawek do PM dotyczących HFC od strony technicznej i finansowej) oraz ewentualnie także uzgodniona deklaracja wyrażająca gotowość Stron PM do wprowadzenia HFC do PM. Prezydencja litewska przygotowała projekt wspólnego stanowiska UE w sprawie HFC na spotkanie Stron PM, do którego przekazano w dniu 22.08.2013 r. pocztą elektroniczną również wkład PL podkreślając konieczność przeanalizowania przez Panel Techniczno-Ekonomiczny PM możliwej daty rozpoczęcia wycofywania HFC, która umożliwiłaby uniknięcie problemów z ewentualnym brakiem zamienników oraz z finansowaniem jednocześnie wycofywania HCFC i HFC w krajach rozwijających się. Tekst propozycji stanowiska UE zawierający uwagi PL został zamieszczony w **Załączniku nr 1** do niniejszego raportu. Przed spotkaniem Stron odbyło się w dniu 14.10.2013 r. spotkanie Rady UE wysokiego szczebla, na którym zatwierdzono stanowisko UE. Przed tym spotkaniem KE przekazała własne stanowisko, do którego przekazaliśmy opracowane wspólnie z MŚ uwagi (również zamieszczone w **Załączniku nr 1**).

Niestety, pomimo oczekiwań UE – uzasadnionych uzgodnieniami politycznymi między USA i Chinami oraz Indiami – nie udało się osiągnąć założonego w tym stanowisku głównego celu, czyli rozpoczęcia formalnej dyskusji nad Poprawkami. Dyskusja wprawdzie się odbywała, ale w grupie kontaktowej omawiającej alternatywy dla substancji HCFC. Bardzo pomocna w zajęciu stanowiska w tej dyskusji przez UE była informacja przedstawiona nieformalnie przez USA do wyłącznej wiadomości EU i państw rozwiniętych grupy JUSCANZ dotycząca kosztów wycofywania HFC w krajach rozwijających się. Zestawienie tych kosztów (jakie należałoby ponieść w tych dwóch wariantach w ciągu 30 lat) przedstawiono w tabeli poniżej. Podział na poszczególne rodzaje HFC jaki przyjęto do tych obliczeń: 70% HFC-134a, 10% R-410, 10% - HFC-125, 10% - R-404A. Założono też koszty inkrementalne na poziomie 2-4 USD/MTCO₂ eq.

Rodzaj kosztów	Scenariusz wycofywania – jak w poprawkach USA miliardy USD	Rozpoczęcie wycofywania dopiero po wycofaniu HCFC miliardy USD
Wycofanie HFC ze zużycia	1,4-2,0	7,0
Wycofanie HFC z produkcji	0,2-0,3	1,0
Destrukcja HFC-23 jako produktu ubocznego w produkcji HCFC-22	0,2-0,4	1,0

Koszty agencji implementacyjnych	0,1	0,6
Inne koszty (zwłaszcza nieinwestycyjne, np. CAP, wzmocnienie instytucjonalne)	Ok. 0	1,8
Razem	2,0-2,5	11,4

USA przewiduje, że koszty te trzeba byłoby ponieść w podziale na 10 okresów 3-letnich w następującym układzie:

2015-2017 – 55-105 mln USD

2018-2020 – 188-215 mln USD

2021-2023 – 188-215 mln USD

+ kolejne 3 okresy 3-letnie w przedziale 2024-2032 – 970-1100 mln USD

+ kolejne 4 okresy 3-letnie w przedziale 2033-2044 – 520-820 mln USD

Rozpoczęcie wycofywania HFC 10 lat później (2025) spowodowałoby wzrost kosztów o 5 mlrd USD, czyli do ok. 7,0-7,5 mlrd USD.

Na spotkaniu grupy kontaktowej pomimo sprzeciwów Indii oraz krajów arabskich (Kuwejt, Arabia Saudyjska) uzgodniono jednak tekst decyzji Stron PM, w której Komitet Wykonawczy (ExCom) Funduszu Wielostronnego (MLF) został poproszony o przygotowanie raportu określającego czy potrzebne są kolejne projekty demonstracyjne odnośnie zamienników dla SZWO o niskim GWP, które były by przydatne podczas wycofywania substancji HCFC. Jednocześnie Panel Techniczno-Ekonomiczny PM został poproszony o zorganizowanie warsztatów, podczas których mogłaby być kontynuowana dyskusja odnośnie zarządzania substancjami HFC w ramach PM, w okresie zbieżnym z kolejnym spotkaniem Otwartej Grupy Roboczej oraz o przygotowanie raportu zawierającego:

- uaktualnione informacje o zamiennikach dla SZWO dostępnych dla krajów rozwijających się i rozwiniętych oraz uwzględniający regionalne uwarunkowania, które są m.in. komercyjnie dostępne, stosowane w sprawdzonych technologiach, „pro środowiskowe”, odpowiednie dla krajów z wysokimi temperaturami otoczenia oraz bezpieczne
- oszacowanie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na zamienniki dla SZWO
- oszacowanie (dla krajów rozwiniętych i rozwijających się) kosztów, implikacji oraz pozytywnego wpływu na klimat różnych scenariuszy, w których zostałyby zminimalizowane zastosowanie zamienników dla SZWO o wysokim GWP, oraz które możliwe byłyby do zrealizowania w oparciu o zamienniki, o których mowa w pierwszym punkcie

Szczegółowe sprawozdanie ze spotkania Stron PM, w którym został opisany przebieg negocjacji, które doprowadziły do podjęcia tej decyzji znajduje się w BOWOiK.

Można dodać, że nie powiodła się też podjęta przez UE próba uzgodnienia na spotkaniu COP konwencji UNFCCC w Warszawie deklaracji w sprawie HFC, w której poparta zostałaby idea włączenia HFC do PM.

W uzgodnieniu z KE oraz po akceptacji krajów członkowskich UE przygotowano na spotkanie Stron PM projekt decyzji Stron PM dotyczący wprowadzenia kodów celnych dla najważniejszych substancji HFC. W przypadku wprowadzenia harmonogramu wycofywania HFC podjęcie takiej decyzji będzie konieczne, gdyż inaczej nie byłoby możliwe monitorowanie handlu tymi substancjami – obecnie w międzynarodowym systemie klasyfikacji celnej substancje HFC są klasyfikowane wspólnie z innymi substancjami i nie ma możliwości rozróżnienia między nimi (a nawet ich wyodrębnienia spośród innych substancji) na podstawie kodów celnych. Opracowany przez PL/BOWOiK projekt (patrz **Załącznik nr 2** do niniejszego raportu) został przedstawiony nieformalnie delegacjom USA, Kanady i Australii i został przez nie bardzo pozytywnie przyjęty (potwierdzono niewątpliwą potrzebę podjęcia na forum PM kwestii kodów celnych dla substancji HFC), ale jednocześnie obawiano się, że jeśli zaproponuje się dyskusje nad projektem takiej decyzji, to może zostać to odebrane przez kraje przeciwnie jakiegokolwiek dyskusji nad HFC na forum PM (Indie, kraje arabskie) jako próba wprowadzenia kwestii dotyczących HFC do porządku obrad spotkania Stron i w związku z tym UE podjęła decyzję o poczekaniu ze zgłoszeniem tego projektu do któregoś z kolejnych spotkań Stron PM, kiedy będzie już oczywiste, że taka dyskusja będzie możliwa.

(d) Clean Air and Climate Coalition (CCAC)

Na spotkaniu w sprawie przyszłości PM, które odbyło się z inicjatywy prezydencji irlandzkiej w 2013 r. zaapelowano, aby więcej państw członkowskich UE przystąpiło do Koalicji na Rzecz Klimatu i Czystego Powietrza (Climate and Clean Air Coalition – CCAC). Jednym z podstawowych celów tej Koalicji jest ograniczenie stosowania substancji HFC na świecie i tym samym ograniczenie emisji tych substancji. CCAC, do której należą zarówno państwa, jak i stowarzyszenia przemysłowe oraz organizacje pozarządowe sponsoruje projekty z zakresu m.in. substancji HFC. Polska stała się członkiem CCAC w 2013 r. i zadeklarowała możliwość przeprowadzania analiz projektów dotyczących HFC zgłaszanych do finansowania przez CCAC oraz oceny już zrealizowanych projektów. Dotychczas nie otrzymaliśmy jednak z Sekretariatu CCAC prośby o przedstawienie takich opinii. W związku ze spotkaniem CCAC wysokiego szczebla w Oslo w dniu 2.09.2013 r. BOWiK przygotowało propozycję odpowiedzi na pytania zadane członkom CCAC przez Sekretariat oraz propozycję odniesienia się przez delegację polską do poszczególnych zagadnień na tym spotkaniu. Oba te dokumenty zostały zamieszczone w **Załączniku nr 3** do niniejszego raportu. W dniu 12.12.2013 r. odbyła się telekonferencja uczestników inicjatywy CCAC, w której uczestniczył J. Kozakiewicz wspólnie z MŚ. W trakcie tej telekonferencji przekazano informacje o działaniach podjętych w 2013 r. i planach na 2014 r.

3.2. Strony internetowe KE CIRCABC FGC i FGC

W **Załączniku nr 4** do niniejszego raportu przedstawiono strukturę strony CIRCABC FGC na dzień 31.12.2013 r., a w **Załączniku nr 5** strukturę strony FGC na ten sam dzień. W

okresie 1.07.2013 r. – 31.12.2013 r. na tych stronach zawarto jedynie ogólne informacje dotyczące FGC i raportowania o ich produkcji, imporcie i eksporcie przez firmy natomiast nie umieszczano na nich żadnych dokumentów, przypuszczalnie dlatego, że w tym okresie działalność KE koncentrowała się wyłącznie na rewizji Rozporządzenia (WE) 842/2006 (patrz punkt 3.3.1 poniżej)

3.3. Analiza i opiniowanie dokumentacji dotyczącej FGC przekazywanej przez KE i Prezydencję, przygotowywanie odnośnej dokumentacji do przekazania do KE i Prezydencji oraz udział w spotkaniach związanych z FGC.

3.3.1. Analiza i przygotowywanie uwag do dokumentacji dotyczącej rewizji Rozporządzenia (WE) nr 842/2006, udział w spotkaniach grup roboczych Rady ds. Środowiska UE (WPE) i innych spotkaniach w tej sprawie oraz odnośne konsultacje z przemysłem

W okresie objętym niniejszym raportem trwały wyjątkowo intensywne prace nad tekstem nowego rozporządzenia w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych (F-gazów), które zastąpi rozporządzenie 842/2006. Prace te były kontynuacją działań w tym kierunku rozpoczętych jeszcze w 2012 r., kiedy została opublikowana propozycja tekstu nowego rozporządzenia przygotowana przez KE. Do końca okresu objętego poprzednim raportem prace były koordynowane przez Prezydencję irlandzką, a w okresie objętym niniejszym raportem – przez Prezydencję litewską. Odbyło się szereg spotkań Grupy Roboczej Rady UE ds. Środowiska (WPE), w znacznej części z nich uczestniczył w charakterze eksperta J. Kozakiewicz. BOWOiK wspólnie z MŚ przygotowywało projekty stanowisk delegacji polskiej na te spotkania oraz uwagi do kolejnych dokumentów zawierających propozycje zmian tekstu nowego rozporządzenia. Przygotowując uwagi konsultowano się z polskim przemysłem. Należy podkreślić, że przygotowywanie uwag wspólnie z MŚ było wyjątkowo pracochłonne, gdyż wymagało studiowania niezwykle obszernych dokumentów w języku angielskim. Uwagi trzeba było zgłaszać dwutorowo – z jednej strony do tekstów dyskutowanych na spotkaniach WPE, a z drugiej - do poprawek zgłaszanych przez Parlament Europejski (PE) jeszcze do oryginalnej propozycji tekstu przygotowanej przez KE.

Pierwszym dokumentem, do którego zostały sformułowane uwagi w okresie objętym niniejszym raportem były propozycje poprawek zgłoszone przez PE (dokument ten wraz z uwagami PL stanowi **Załącznik nr 6** do niniejszego raportu). Kolejnym dokumentem była nowa propozycja tekstu przekazana przez Prezydencję litewską (patrz **Załącznik nr 7** do niniejszego raportu, gdzie zamieszczono tekst z uwagami PL). W związku z tym, że najbardziej istotnym elementem nowych propozycji był Aneks III zawierający propozycje zakazów wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń zawierających lub uzależnionych od F-gazów, przygotowane zostało przez BOWOiK wspólnie z MŚ zestawienie propozycji Prezydencji i PE w tym względzie zawierające również wstępne stanowiska Polski i innych krajów członkowskich odnośnie poszczególnych zakazów (dokument ten zamieszczono również w **Załączniku nr 7**).

W związku z tym, że proponowany początkowo przez KE zakaz napełniania fabrycznego urządzeń nie będących urządzeniami hermetycznie zamkniętymi nie znalazł poparcia wśród krajów członkowskich (Polska również nie popierała tego zakazu) i jednocześnie nie zaakceptowano też propozycji prezydencji irlandzkiej (bardzo skomplikowanego systemu monitorowania), ani proponowanego przez Danię systemu aukcji,

Prezydencja litewska musiała zaproponować inne rozwiązanie umożliwiające monitorowanie i kontrolę ilości substancji HFC wprowadzanych do obrotu w UE w takich urządzeniach. W tym kontekście Prezydencja litewska przygotowała we wrześniu 2013 r. dwa dokumenty (tzw. „non-papers”), w których przedstawiła propozycję systemu alokacji kontyngentów na substancje HFC („Non-paper on allocation”) oraz systemu monitorowania wykorzystania tych kontyngentów (Non-paper on traceability”). Do obu tych dokumentów, które były dyskutowane na spotkaniu WPE w dniu 13.09.2013 r., a także do propozycji nowego tekstu rozporządzenia przedstawionej przez Prezydencję litewską (wersja z 9.09.2013 r.) zostały przekazane przygotowane wspólnie z MŚ szczegółowe wyjaśnienia i uwagi (patrz **Załącznik nr 8** do niniejszego raportu). W **Załączniku nr 8** zamieszczono również przygotowane wspólnie z MŚ propozycje zgłoszone do Prezydencji litewskiej dotyczące zmian w art. 14(2) (dotyczącym alokacji kontyngentów) oraz tekstu definicji „electrical switchgear”. Większość z tych postulatów została przyjęta przez prezydencję litewską.

Na kolejne posiedzenie WPE w dniu 23-25.09.2013 r. Prezydencja litewska przygotowała kolejny zmieniony tekst rozporządzenia datowany 18.09.2013 r. Do tego tekstu zgłoszone zostały przygotowane wspólnie z MŚ uwagi dotyczące m.in.:

- włączenia obowiązku sprawdzania szczelności przez certyfikowany personel w przypadku urządzeń ruchomych

- wyłączenia sprzętu wojskowego spod obowiązków rozporządzenia tylko wtedy, gdy uczestniczy on bezpośrednio w operacjach wojskowych poza normalnym miejscem stacjonowania

- wprowadzenia obowiązku dla KE określenia szczegółowych wymagań dla deklaracji zgodności

- wprowadzenia wymagania, aby ubiegające się o kontyngenty HFC nowe podmioty przedstawiły dowód na to, że wcześniej zajmowały się obrotem sprężonymi gazami w ciągu dwóch lat przed datą złożenia wniosku o przydział kontyngentu

- wprowadzenie bezwzględnego wymogu rejestrowania się dla podmiotów biorących udział w systemie przydziału kontyngentów oraz wyłączonych z niego (w propozycji Prezydencji była mowa o rejestracji „na wniosek”)

- umożliwienie służbom celnym wszystkich państw członkowskich wglądu do rejestru niezależnie z jakiego państwa pochodziłby podmiot ubiegający się o kontyngent lub z niego zwolniony

- konieczności zrezygnowania z ograniczenia zakazu wprowadzania do obrotu pojemników jednorazowego użytku do pojemników przeznaczonych tylko do niektórych zastosowań

Cytowana wyżej proponowana przez Prezydencję litewską kolejna wersja tekstu rozporządzenia z uwagami PL naniesionymi w języku angielskim jest dostępna w BOWOiK. Nie zamieszczano jej w tym raporcie z uwagi na dużą objętość tekstu.

W międzyczasie BOWOiK otrzymało nieformalną prośbę od tłumaczy w Radzie UE o wyjaśnienie niektórych pojęć występujących w rozporządzeniu i o ustosunkowanie się do proponowanego ich tłumaczenia. Odpowiedź przekazano pocztą elektroniczną w dniu 30.11.2013 r. Wyjaśniano też przedstawicielce Polskich Sieci Energetycznych (PSE) praktyczne znaczenie proponowanych w rozporządzeniu zapisów dotyczących heksafluorku siarki (e-maile do p. Charuby z PSE z 15.10.2013 r. i 28.10.2013).

Pojawiła się też nieformalna prośba ze strony delegacji Włoch na spotkania WPE o podzielenie się PL stanowiskiem odnośnie możliwych zakazów w Aneksie III do rozporządzenia. Przygotowano uwagi do tabeli z ewentualnymi zakazami przekazanej przez delegację Włoch. Ostatecznie Prezydencja litewska przedstawiła czterokolumnowy tekst (dokument z 15.09.2013 r., ponad 180 stron) z propozycjami na kolejny trilog (KE + Prezydencja + EP), do którego wspólnie z MŚ BOWOiK przygotowało uwagi naniesione bezpośrednio na tekst. Ze względu na dużą objętość nie załączono zawierającego te uwagi tekstu do niniejszego sprawozdania – jest on dostępny w BOWOiK. Przekazano też do KE dodatkowe uwagi techniczne do niektórych elementów tekstu (e-mail z dnia 25.11.2013 r.). W ciągu kolejnych kilku tygodni (druga połowa listopada – pierwsza połowa grudnia) trwały rozmowy w ramach trilogu w trakcie których wielokrotnie proszono o wyjaśnienia i o zajęcie stanowiska wobec kolejno pojawiających się propozycji zmian w tekście, zwłaszcza w odniesieniu do zakazów zawartych w Aneksie III, a także ewentualnych opłat i wprowadzenia kar za przekroczenie przyznanych kontyngentów. Stanowisko Rady, które generalnie PL popierała, było odnośnie zakazów zdecydowanie mniej restrykcyjne niż stanowisko PE. W związku z trwającą równoległe dyskusją nad tekstem rozporządzenia w Komisji ds. Środowiska EP została opracowana przez BOWOiK wspólnie z MŚ i przekazana do p. europosłanki Hibner (która aktywnie uczestniczyła w pracach Komisji) informacja o wstępnym stanowisku Polski odnośnie zakazów i innych istotnych elementów rozporządzenia. To stanowisko, które uległo pewnym zmianom w trakcie negocjacji zamieszczono w **Załączniku nr 8** obok innych dokumentów związanych z ostatnią fazą negocjacji nowego rozporządzenia. Ostatecznie w wyniku negocjacji w ramach trilogu został przyjęty tekst rozporządzenia datowany 17.12.2013 r., sygnatura 17932/13, który uwzględniał w znacznym stopniu PL postulaty. Tekst ten nie został załączony do niniejszego raportu ze względu na znaczną objętość i jest dostępny w BOWOiK. Do tego tekstu przekazano jeszcze kilka istotnych uwag technicznych, m.in. niewłaściwe użycie terminu „undertaking”, czy brak dodania „or pre-blended polyol”, czy „heat pump equipment” w niektórych miejscach. BOWOiK przygotowało krótkie streszczenie nowego rozporządzenia – również zamieszczone w **Załączniku nr 8**.

Jednym z ciekawszych elementów technicznych nowego rozporządzenia stanowiących nowość w stosunku do Rozporządzenia 842/2006 było wprowadzenie obowiązków dla operatorów urządzeń zawierających FGC nazywanych „obiegami organicznymi Rankine’a” („organic Rankine cycles”). Takie urządzenia znajdują się w elektrowniach geotermalnych i przetwarzają energię cieplną na energię elektryczną. Mogą zawierać nawet do kilkuset ton FGC, najczęściej HFC-134a lub HFC-245fa. BOWOiK podjęło próbę rozeznania, czy w Polsce znajdują się takie urządzenia, ale dane literaturowe na to nie wskazują⁵. Delegacjom państw członkowskich uczestniczących w spotkaniach WPE udostępniono opracowanie dotyczące obiegów organicznych Rankine’a przygotowane przez delegację Niemiec. Opracowanie to zamieszczono obok innych dokumentów w **Załączniku nr 8**.

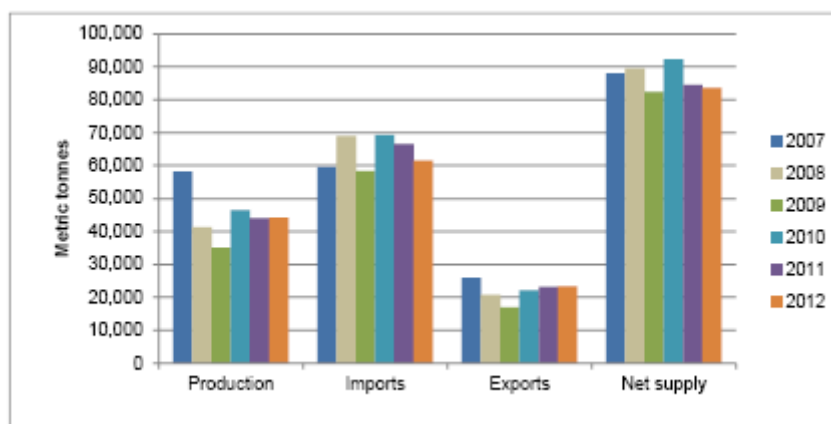
⁵ M. Kaczmarczyk: *Wykorzystanie energii geotermalnej do produkcji prądu elektrycznego z zastosowaniem obiegu organicznego Rankine’a lub cyklu Kaliny – przegląd instalacji działających na świecie*, Technika Poszukiwań Geologicznych. Geotermia, Zrównoważony Rozwój nr 1–2, 131-144, (2011).

3.3.2. Raport Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska (EEA) zawierający analizę danych przekazywanych przez podmioty państw członkowskich UE zgodnie z artykułem 6 Rozporządzenia 842/2006 za 2012 r.

Zgodnie z art. 6 Rozporządzenia 842/2006 importerzy i eksporterzy FGC są obowiązani do składania do KE (w praktyce do agencji europejskiej EEA współpracującej z KE) do 31 marca danego roku raportu o ilościach FGC przywiezionych do UE lub wywiezionych z UE w poprzednim roku. Zestawienie ilości FGC przywiezionych do UE i wywiezionych z UE w 2012 r. przez firmy polskie przedstawiono we wcześniejszym raporcie za okres. Z tego zestawienia wynikało, że w 2012r. przywieziono do Polski spoza UE ok. 100 ton FGC, a wywieziono tylko 1,7 tony. Zestawienie nie zawierało ilości przywiezionych i wywiezionych w produktach i urządzeniach, gdyż nie ma obecnie obowiązku ich raportowania.

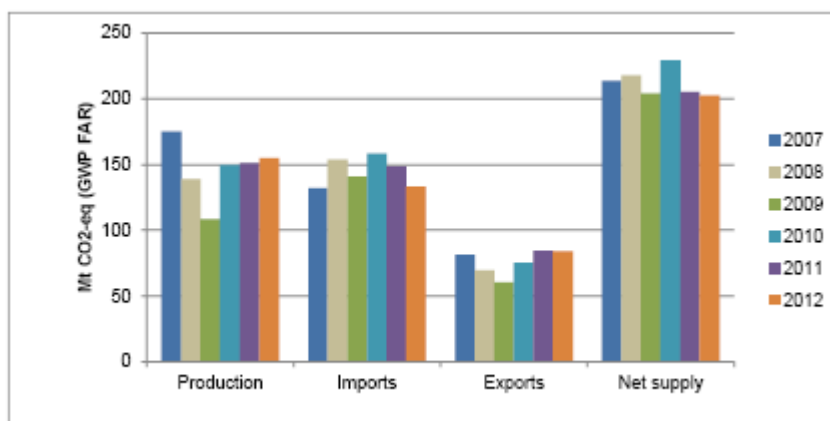
Poniżej przedstawiono w skrócie informację o ilościach FGC przywiezionych i wywiezionych do/z UE w 2012 r. przez wszystkie podmioty działające w UE przygotowaną na podstawie raportu EEA udostępnionego państwom członkowskim. Należy zaznaczyć, że podmioty przywożące lub wywożące 1 tonę lub mniej FGC rocznie nie mają obowiązku składania sprawozdania, dane przedstawione poniżej mogą więc nie obejmować całej ilości FGC znajdującej się w obrocie między UE a innymi krajami.

W 2012 r. raporty przekazało 129 firm, co stanowi wzrost o 7% w stosunku do roku 2011. Na Rys. 1 przedstawiono dane dotyczące importu, eksportu i wprowadzania do obrotu FGC w UE w latach 2007-2012.

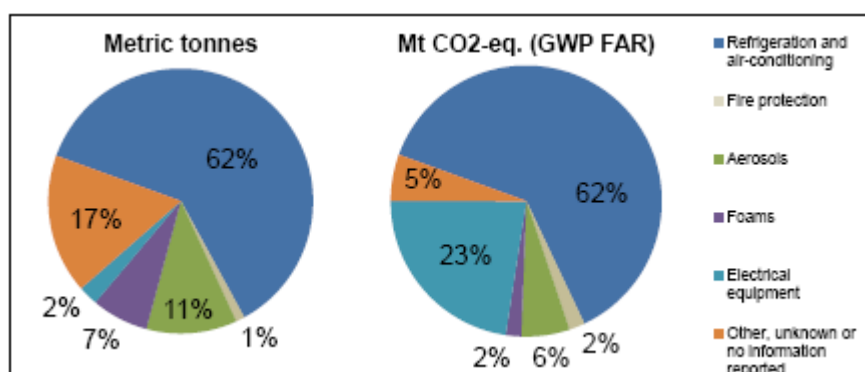
Rys. 1. Zestawienie danych dotyczących importu, eksportu i wprowadzania do obrotu w UE FGC w latach 2007-2012 (dane w tonach metrycznych).

Z tego zestawienia wynika, że nie było większych różnic w ilościach FGC będących w obrocie w UE w tym okresie, co oznacza, że brak restrykcji w imporcie FGC do UE i praktycznie również w ich stosowaniu spowodował, że w ciągu ostatnich 6 lat nie nastąpił spadek zapotrzebowania na FGC oczekiwany po wprowadzeniu Rozporządzenia 842/2006. Nieco lepiej wygląda to w przypadku, gdy porówna się ilości FGC wyrażone w ekwiwalentach CO₂ (Rys. 2)

Rys. 2. Zestawienie danych dotyczących importu, eksportu i wprowadzania do obrotu w UE FGC w latach 2007-2012 (dane w ekwiwalentach CO₂).

Jeśli chodzi o zastosowania FGC, to zdecydowanie najwięcej tych gazów było wykorzystywanych w chłodnictwie i klimatyzacji (ok. 62%). Udział SF₆ (heksafluorku siarki) w całkowitej ilości FGC jest niewielki w tonach metrycznych, ale bardzo duży w ekwiwalentach CO₂ „electrical equipment” (Rys. 3).

Rys. 3. Zestawienie danych dotyczących wprowadzania do obrotu w UE FGC w latach 2007-2012 w układzie pokazującym udział poszczególnych dziedzin zastosowania (dane w tonach metrycznych i ekwiwalentach CO₂).

Zgodnie z danymi przedstawionymi w raporcie EEA do zastosowań jako substrat w procesach chemicznych (feedstock) wykorzystano w 2012 r. tylko ok. 3% całkowitej ilości FGC wprowadzonej do obrotu w UE, a regeneracji i zniszczeniu poddano tylko 1% tej ilości i są to wartości znacznie zaniżone biorąc pod uwagę to, że obowiązek raportowania o zastosowaniu FGC jako feedstock, regeneracji i destrukcji mają obecnie wyłącznie importerzy i producenci FGC.

3.4. Współpraca z MŚ, KE, PCz i innymi instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi objętymi przepisami Rozporządzenia 842/2006 i przepisami wykonawczymi do tego rozporządzenia

Niezależnie od współpracy związanej bezpośrednio z rewizją Rozporządzenia 842/2006 w ramach niniejszej pracy BOWOiK współpracowało ściśle z MŚ, KE i podmiotami gospodarczymi objętymi przepisami Rozporządzenia 842/2006 i przepisami

wykonawczymi do tego rozporządzenia w wielu bieżących sprawach związanych z FGC, pełniąc rolę punktu kontaktowego dla KE i przedsiębiorstw w sprawach FGC. Przykładem takiej współpracy może być zgłoszony przez Fundację Prozon przypadek nielegalnego handlu pochodzącą z Chin mieszaniną zawierającą SZWO i FGC sprzedawaną jako HFC-134a. Po otrzymaniu tej informacji BOWOiK zawiadomiło MF z prośbą o przekazanie tej informacji służbom celnym. Powiadomiliśmy też KE, która przekazała tę informację do poszczególnych państw członkowskich oraz UNEP DTIE w Paryżu, który przekazał ją do krajów Europy Środkowej i Wschodniej i Azji Centralnej. Prozon zawiadomił o tej sprawie GIOŚ. Jednak ani GIOŚ ani MF nie byli w stanie określić jak butle z nielegalną mieszaniną dostały się na terytorium Polski i jaka firma jest za to odpowiedzialna. Odnośna korespondencja z Prozonom, MF i KE w tej sprawie znajduje się w **Załączniku nr 9** do niniejszego raportu.

Do obowiązków BOWOiK należy również udzielanie odpowiedzi na pytania przedsiębiorców dotyczące stosowania FGC kierowane do nas zarówno pocztą elektroniczną jak i telefonicznie. W okresie objętym niniejszym raportem udzielano wielokrotnie tego rodzaju konsultacji.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W ramach pracy:

- Wzięto aktywny udział w działaniach dotyczących ewentualnego rozszerzenia Protokołu montrealskiego o substancje HFC, a także spotkaniach i inicjatywach międzynarodowych dotyczących FGC.
- Monitorowano na bieżąco zawartość stron internetowych CIRCABC FGC i FGC oraz analizowano i opiniowano na bieżąco dokumentację dotyczącą FGC przekazywaną przez KE, a także opracowywano i przekazywano odnośną dokumentację do KE, w tym wspólnie z MŚ opracowywano uwagi w języku polskim i angielskim do kolejnych wersji zaproponowanego przez KE projektu rewizji Rozporządzenia 842/2006 tworzonych przez Prezydencję litewską oraz uczestniczono w spotkaniach WPE dotyczących tego rozporządzenia.
- Analizowano również (we współpracy z MŚ) Poprawki w języku angielskim zgłoszone do projektu nowego rozporządzenia przez PE i proponowano stanowisko jakie wobec nich może zająć Polska. Prowadzono też intensywne konsultacje z przemysłem w sprawie proponowanych zapisów nowego rozporządzenia.
- Przeprowadzono analizę danych zawartych w raporcie EEA dotyczącym obrotu FGC w UE
- W ramach współpracy z MŚ, KE i podmiotami gospodarczymi prowadzono działalność informacyjną i konsultacyjną dotyczącą wdrażania Rozporządzenia 842/2006 i przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia, w tym m.in. odpowiadano na pytania przemysłu i KE dotyczące wdrażania Rozporządzenia 842/2006.

2. Realizacja działań w ramach pracy umożliwiła wywiązywanie się przez Polskę na bieżąco z obowiązków wynikających z przystąpienia do UE z zakresie leżącym w gestii MŚ wynikającym z Rozporządzenia 842/2006 UE oraz rozporządzeń wykonawczych KE do tego rozporządzenia.
3. Dla właściwego wywiązywania się Polski z obowiązków wynikających z Rozporządzenia 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych KE do tego rozporządzenia w zakresie leżącym w kompetencji MŚ oraz realizacji bieżącej współpracy z KE w tym zakresie niezbędna jest kontynuacja pracy w 2014 r. i latach następnych.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- Załącznik nr 1. Tekst propozycji stanowiska UE zawierający uwagi PL w sprawie HFC na spotkanie Stron PM oraz uwagi do stanowiska KE.
- Załącznik nr 2. Projekt decyzji Stron PM dotyczący wprowadzenia kodów celnych dla najważniejszych substancji HFC.
- Załącznik nr 3. Propozycja odpowiedzi na pytania zadane członkom CCAC przez Sekretariat oraz propozycja odniesienia się przez delegację polską do poszczególnych zagadnień na spotkaniu w sprawie przyszłości PM.
- Załącznik nr 4. Struktura strony CIRCABC-FGC na dzień 31.12.2013 r.
- Załącznik nr 5. Struktura strony FGC na dzień 31.12.2013 r.
- Załącznik nr 6. Propozycje poprawek zgłoszone przez PE wraz z uwagami PL do nowego rozporządzenia UE w sprawie FGC.
- Załącznik nr 7. Propozycja tekstu nowego rozporządzenia UE w sprawie FGC przekazana przez Prezydencję litewską wraz z uwagami PL, propozycja Aneksu III zawierającego propozycje zakazów wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń zawierających lub uzależnionych od F-gazów, zestawienie propozycji Prezydencji i PE w tym względzie zawierające również wstępne stanowiska Polski i innych krajów członkowskich odnośnie poszczególnych zakazów.
- Załącznik nr 8. Pozostała dokumentacja dotycząca nowego rozporządzenia UE w sprawie FGC.
- Załącznik nr 9. Korespondencja z Prozonem, MF i KE w sprawie nielegalnego handlu pochodzącą z Chin mieszaniną zawierającą SZWO i FGC sprzedawaną jako HFC-134a.